Poštnina plačana v gotovini.

Leto XXII., št. 144 — Ljubljana, sobota 21. junija 1941-XIX — Cena Din 2 — cent. 60

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5 — Telefon štev. 31-22, 31-23, 31-24, 31-25, 31-26.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 34-92 in 33-92.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 17.749.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno 30.— Din. Za inozemstvo 50.— Din.

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon 31-22, 31-23, 31-24, 31-25, 31-26.

Rokopisi se ne vračajo.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kr. Italije in inozemstva ima Unione Pubblicità Italiana S.A., Milano

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano

Čiščenje bojišča pri Sollumu

Pri Tobruku je topništvo razpršilo angleške oddelke, letala pa so napadala sovražne mehanizirane oddelke

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 20. junija naslednje 280. vojno poročilo:

V Severni Afriki se nadaljujejo očiščevalne operacije na bojišču pri Sollumu. Na bojišču pri Tobruku je naše topništvo učinkovito obstreljevalo sovražne oddelke v pokretu ter jih razpršilo.

Letalstvo je bombardiralo naprave in utrdbe v Tobruku; poleg tega je ponovno napadlo angleška mehanizirana vozila južno in vzhodno od Solluma. Trije »Hurricani« so bili sestreljeni.

V Vzhodni Afriki je sovražnik 17. t. m. poskusil silovit napad na področju pri Uolchefitu (Gondar). Bil je odbit ter je pustil na bojišču nad 400 mrtvih in ranjenih. Istega dne je poskusil presenetiti našo posadko v Debri Taboru, s takojšnjim protinapadom pa je bil razpršen. Sovražna ojačenja, ki so prihajala na isto področje, so 18. t. m. naša letala bombardirala in razpršila.

Nemško vojno poročilo

Berlin, 20. jun. Vrhovno vojno poveljništvo je izdalo danes naslednje poročilo:

Bojna letala so potopila na morju okrog Anglije 2000tonski tovorni parnik in hudo poškodovala tri velike trgovske parnike. Na Atlantiku je uničilo letalo za dolge polete okrog 1100 km zapadno od Cadiza 3500tonsko tovorno ladjo.

Nočni napadi bojnih letal so bili naperjeni proti pristaniškim napravam v Great Yarmouthu, kakor tudi proti nekemu letališču v južni Angliji.

V Severni Afriki neznatno obojestransko izvidniško delovanje.

Sovražnik je odvrgel preteklo noč s slabimi silami na nekaterih krajih zapadne Nemčije manjše število rušilnih in zažigalnih bomb, ki so povzročile samo nekaj škode na stanovanjskih hišah. Nočni lovci in protiletalsko topništvo so sestrelili tri izmed napadajočih bojnih letal.

Skupina bojne eskadrile pod vodstvom majorja Petersena in pozneje pod vodstvom stotnika Fliegela je uničila od srede aprila 1940 z neugnanimi in drznimi napadi proti angleški plovbi za preskrbo okrog Anglije in daleč tja na Atlantik 109 trgovskih ladij z okrog 636.000 tonami ter hudo poškodovala z bombnimi zadetki nadaljnjih 43 ladij.

V bojih na fronti pri Sollumu so se s posebno hrabrostjo odlikovali major Bolbrinker, vodja oklopnega polka, stotnik Fromm, poveljnik protiletalskega oddelka, stotnik Bach, vodja strelskega bataljona, nadporočnik Gierda, poveljnik čete v oklopnem polku, ter višji praporščak Genssler, podčastnika Brink in Kiel, vsi v protiletalskem oddelku.

Dva huda angleška poraza

Berlin, 20. junija s. Anglija je pretrpela dva silna poraza, vojaškega v Sollumu in diplomatskega v Ankari, vendar pa je tudi to pot britanska propaganda skušala poraze izpremeniti v uspehe. Zato se je poslužila zelo običajnih izgovorov ter je silni poloni spremenila v zmagovito evakuacijo. Sedaj trdi, da Wavell sploh ni imel namena začeti ofenzive proti osnim silam v Libiji, dasi je za to uporabil vse svoje razpoložljive sile. Baje je šlo pri njegovem podjetju za čisto navadno taktično in strateško akcijo, ki je popolnoma krajevnega značaja ter določena v prvi vrsti za olajšanje položaja branilcev Tobruka, v drugi vrsti pa je imela namen oslabiti nemško vojsko v Afriki. Ta cilj so angleške čete baje dosegle in s tem je tedaj njihovo podjetje ovenčano s pričakovanim uspehom.

List »Daily Mail« je šel celo dalje, ko je pisal med drugim, da so Italijani in Nemci vrgli vse svoje sile proti britanskim četam v trdnem prepričanju, da je Wavell hotel osvojiti vso Cirenaiko. Tako so morali Nemci in Italijani vse svoje čete osredotočiti ter jih poslati v boj proti puščavskemu pesku. Ko so Wavellove čete opravile svojo nalogo, so se umaknile ter pustile sovražnika z dolgim nosom. Vse to, pravi »Deutsche Allgemeine Zeitung«, je gorostasna smešnost. Po mnenju angleškega lista je tedaj šlo za hudobno potegavščino, ki je pa Italijani in Nemci niso plačali drago, pač pa so Angleži imeli strahovite izgube. Izgubili so na primer dobro polovico svojih oklopnih voz, ki so jih vrgli v bitko. Sile osi, ki so odbile in razpršile sovražne čete, so stale naenkrat v razbeljenem puščavskem pesku, toda ta pesek je bil pokrit z vojnim materialom, ki ga je sovražnik zapustil na begu.

Po vsej verjetnosti gre za slično potegavščino tudi pri napadu v Siriji, kjer se vojaki generala Dentza ne samo hrabro upirajo, marveč prehajajo redno v zmagovite protinapade, ki jih britanske čete ne morejo vzdržati. Značilno je naposled dejstvo, da je Wavell mislil, da bo z največjo lahkoto prišel v Bagdad, vse pa kaže, da se tudi tam stvari razvijajo zelo slabo. Turško-nemško pogodbo britanska propaganda ne proglaša za diplomatsko zmago, marveč pravi, da se s tem položaj nikakor ni poslabšal in da je Anglija skoraj lahko zadovoljna s takim razvojem.

Bolgarski tisk o zmagi pri Sollumu

Sofija, 20. junija s. Vsi bolgarski listi z velikim poudarkom proslavljajo veliko zmago osnih čet pri Sollumu. Listi poudarjajo, da je sovražnik poslal v boj svoje najboljše divizije in skoraj 1000 oklopnih voz. Podčrtavajo tudi popolno razbitje divizije Ustel, ki se je lanskega decembra posebno proslavila v bojih v Cirenaiki.

V zvezi s tem naglaša «Utro», da bo Anglija že v najkrajšem času dokončno izgubila bitko za Sredozemlje, ter zlasti z občudovanjem naglaša, da so italijanske čete sijajno izvršile vse naloge, ki so jim bile poverjene, v tesnem sodelovanju z nemškimi četami.

Ameriški komentarji o bitki pri Sollumu

New York, 20. jun. ir. Ameriški listi še nadalje komentirajo angleški poraz pri Sollumu. »Washington Post« piše, da Angleži niso mogli izvesti svoje ofenzive proti vojskam osi v Severni Afriki. »New York Times« ugotavljajo, da se je tridnevna bitka v egiptski puščavi končala z angleškim umikom. List pravi, da so se izkazala v tej bitki angleška oklopna vozila kot prešibka, razen tega pa imajo Angleži premalo letal.

Letalski napadi na Anglijo

Rim, 20. jun. ir. Angleško letalsko in notranje ministrstvo sta davi objavili službeno poročilo, da so tudi preteklo noč nemška letala napadla razne raztresene točke v Angliji. Bombe, ki so bile vržene, so povzročile požare in razdejanje na napadenih objektih.

Odbiti letalski napadi na Nemčijo

Berlin, 20. junija s. Skupine britanskega letalstva so v pretekli noči preletele nekatere kraje zapadne Nemčije, bile pa so takoj odbite od učinkovite protiletalske obrambe. V nekaterih krajih so britanski letalci metali rušilne in zažigalne bombe, ki pa so povzročile zelo majhno škodo v stanovanjskih okrajih. Vojaški objekti niso bili zadeti.

Angleški napad na Belgijo

Bruselj, 20. junija s. V torek ponoči je britansko letalstvo vrglo tri eksplozivne bombe ter nekoliko zažigalnih bomb na ozemlje neke občine pri Liegu. Žrtev ni bilo, pa tudi škoda je zelo neznatna.

Velike izgube angleškega brodovja

Berlin, 20. jun. d. Kakor je sporočil v angleškem parlamentu poslanec Shinwald, je bilo samo v enem tednu meseca marca oddano v popravilo 1,000.000 ton angleških trgovskih ladij. List »Financial News« zahteva zato odločnih ukrepov vlade, da se premosti težavni položaj angleške trgovske plovbe.

Angleške tvornice letal brez surovin

Stockholm, 20. junija s. Švedski listi objavljajo težko razkritje, da so razne letalske tovarne v Angliji in Ameriki bile prisiljene ustaviti obratovanje zaradi pomanjkanja surovin. Listi poudarjajo, da ta položaj ne pomeni nič novega in da traja že nekoliko mesecev. Angleška vlada si je prizadevala, da ohrani to zanimivost v popolni tajnosti, vendar pa je stvar prišla na dan po povratku lorda Beaverbrooka. Prav temu težkemu položaju britanske letalske industrije je namreč angleška vlada pripisovala svoje neuspehe v Grčiji in na Kreti.

Težkoče v prehrani angleškega prebivalstva

Rim, 20. jun. ir. Angleški minister za prehrano lord Woolton je izjavil, da bo racioniranje kruha v Angliji še poostreno. Obroki bodo zmanjšani za 25 odstotkov. To je nov znak velikih težav v prehrani, s katerimi se bori Anglija. Tudi poročila, ki prihajajo iz Anglije preko Zedinjenih držav, javljajo, da se je položaj glede prehrane prebivalstva v Angliji v zadnjih tednih zelo poslabšal.

Nemška Bela knjiga o Balkanu

Berlin, 20. jun. s. V dnevih nemškega pohoda v Grčijo in v Jugoslavijo je bil objavljen niz listin, tičočih se dogodkov, ki so izzvali vojaško reakcijo Nemčije. Kakor je bilo takrat naznanjeno, so bile te listine skupaj z mnogimi drugimi zbrane v nemški Beli knjigi št. 7. Skupno gre za 144 listin, izmed katerih je večji del posnet iz aktov nemškega ministrstva za zunanje zadeve ter izhajajo iz arhiva bivšega francoskega glavnega stana in so padle v roke Nemcem lansko poletje v bližini La Charite. Razdeljene so v dve skupini. Prva obravnava dogodke ob začetku spopada z Jugoslavijo, druga skupina pa vsebuje listine, tičoče se Grčije. Prva skupina je zopet razdeljena na štiri nadaljnje podskupine, izmed katerih obravnava prva razvoj nemško-jugoslovanskih odnosov, ki so obeleženi z mnogimi napetostmi od leta 1933. Druga podskupina vsebuje žilava prizadevanja berlinske vlade za dosego sporazuma z Jugoslavijo. Te listine obsegajo razdobje od prihoda narodnega socializma na oblast do izbruha vojne. Tretja podskupina vsebuje listine, ki dokazujejo vse prej kakor nevtralno zadržanje Jugoslavije v teku sedanje vojne, četrta pa se tiče pristopa Jugoslavije k trojnemu paktu ter k posebnim sporazumom, ki so bili sklenjeni pri tej priliki. Poseben odstavek je posvečen tudi generalu Simoviću.

Na čelu vseh teh listin je v Beli knjigi objavljen Hitlerjev proglas nemškemu narodu z dne 6. aprila t. l. ter izjave in spomenice, ki jih je nemška vlada objavila na dan začetka balkanske vojne. Proučevanje nove nemške Bele knjige razkriva z vso jasnostjo smer nemške zunanje politike na Balkanu, tako v mirnem času kakor v času vojne.

Odstavek, ki se tiče generala Simoviča, pravi, da si je nemška vlada na vse načine prizadevala dokazati generalu Simoviću svoja miroljubna čustva in dobro voljo, toda general Simović je že vodil zarotniške razgovore z britanskim letalskim atašejem v Beogradu.

Maršal List pri Hitlerju

Berlin, 20. junija d. Kancelar Hitler je sprejel vrhovnega poveljnika nemške vojske na jugovzhodu maršala Lista, ki mu je izčrpno poročal o dosedanjih operacijah nemške vojske na jugovzhodu. Kancelar Hitler se je zahvalil maršalu s prisrčnimi besedami za dosežene uspehe ter mu je izrazil svoje neomejeno priznanje. Nato je bil maršal List gost kancelarja Hitlerja.

Grški poziv za sodelovanje z Italijo

Atene, 20. junija s. List »Vradini« prinaša članek, v katerem poziva grški narod k sodelovanju z Italijo. List zaključuje: Nikogar ni v naši deželi, ki ne bi razumel, da je od našega iskrenega stališča napram Italijanom odvisna ustvaritev onih neobhodno potrebnih pogojev, ki bodo vodili Grčijo v boljšo bodočnost.

Japonska bo izpolnila svoje obveznosti

če bodo Zedinjene države pričele vojno

Tokio, 20. junija s. Poslanec Išii je kot zastopnik informacijskega urada predsedništva vlade v parlamentu toplo podprl zvezo Japonske z Nemčijo in Italijo. Poudaril je, da mora biti Japonska zvesta svojim načelom ter vztrajati v svoji politiki napram Italiji in Nemčiji. Naglašal je, da se vojna v Evropi razvija vedno bolj v korist osi ter da stvariteljska politika osi v Evropi napreduje v popolno zadovoljstvo ter beleži vedno nove uspehe.

Omenjajoč hude izgube, ki jih je pretrpela britanska trgovinska mornarica, je Išii izjavil, da osnim silam ne bo težko potopiti kakih 15 do 16 milijonov ton sovražnega ladjevja. Ta izguba bi pomenila za britansko industrijo in gospodarstvo nepopravljiv udarec. Govornik je nato prešel na položaj v Sredozemlju ter je proslavljal harmonično sodelovanje Italije in Nemčije tako pri likvidaciji vojne na Balkanu kakor pri osvojitvi Krete. Glede možnosti vstopa Zedinjenih držav v vojno, je naglašal, da predstavlja Japonska važno silo na Tihem morju, ter je dostavil, da japonska vlada ne bo zamudila nobene prilike, da se pripravi na vse dogodke, kadar bi nastopila dolžnost za izpolnitev obveznosti na temelju trojnega pakta.

Irska hoče ostati popolnoma nevtralna

Washington, 20. junija rs. Listi poročajo iz Dublina, da je edino Angležem naklonjena »Irish Press« objavila in komentirala uradni komunike, s katerim je angleška vlada objavila sestanek reprezentantov dominijev in emigrantskih vlad, zasedenih in neobstoječih držav, ki so se sestali pod predsedstvom Churchilla.

V irskih krogi komenjajo ob tej priliki, da se Irska ne udeležuje teh konferenc. Pravni položaj Irske napram Angliji je bil še bolj poudarjen s to odsotnostjo na sestankih, na katerih se razpravlja o interesih angleškega imperija, ki pa niso interesi Irske.

Povratek francoskih ujetnikov iz Nemčije

Pariz, 20. jun. ir. Prvi kontingent 1200 izpuščenih francoskih vojnih ujetnikov je prispel iz Nemčije v Chalon sur Marne. Pred odhodom iz Nemčije so bili francoski vojaki opremljeni z novimi oblekami, denarjem, dobro hrano in dokumenti.

Zatvoritev ameriških konzulatov v Italiji in Nemčiji

Do 15. julija mora odpotovati vse osebje ameriških konzulatov v Italiji, Nemčiji in zasedenih pokrajinah

Rim, 20. junija. s. **Zunanje ministrstvo je včeraj izročilo ameriškemu veleposlaniku noto, v kateri opozarja ameriško vlado na zadržanje in delovanje ameriških konzularnih uradov v Italiji, ki so dali povod že za zelo resne ugotovitve. Zaradi tega zahteva italijanska vlada, da ameriška vlada odpokliče funkcionarje in uradnike ter do 15. julija zapre konzularne urade v Kraljevini na ozemlju, ki je pod italijansko suverenostjo in v deželah, ki so jih zasedle italijanske čete. Italijanska vlada si je pridržala pravico zapreti tudi urade družbe »American Express Company« v Italiji.**

Berlin, 20. junija. s. **V zunanjem ministrstvu so včeraj izročili odpravniku poslov ameriškega veleposlaništva noto, v kateri je nemška vlada ugotovila, da je zadržanje ameriških konzularnih oblasti do funkcijonarjev potniškega urada družbe »American Express Company« že dolgo časa v nasprotju z obveznostmi, ki jih jim nalaga nemška gostoljubnost. Nemška vlada je bila zaradi tega prisiljena, pravi nota, obvestiti vlado Zedinjenih držav, da bodo morali funkcijonarji ameriških konzulatov, ki delujejo na nemških tleh kakor tudi v Norveški, Nizozemski, Belgiji, Luksemburgu, na zasedenem ozemlju Francije, v Srbiji in v zasedenih krajih Grčije, opustiti svoje posle in se vrniti v Ameriko najkasneje do 15. julija. Obenem se bodo morali zapreti vsi konzularni prostori. Nemška nota dalje zahteva zaporo vseh prostorov podružnic družbe »American Express Company« ter odhod njihovih uradnikov. Tudi za te je bil določen rok do 15. julija t. l.**

Berlin, 20. jun. ir. Nemški listi prinašajo na vidnih mestih in pod velikimi naslovi poročilo o odredbi italijanske vlade, da se s 15. julijem zatvorijo vsi ameriški konzulati v Italiji. Listi objavljajo tudi besedilo note, ki jo je ob tej priliki italijanska vlada poslala ameriški vladi ter poudarjajo jasno motivacijo, ki upravičuje tak ukrep.

Velik odmev pogodbe med Nemčijo in Turčijo

Brzojavka predsednika turške republike kancelarju Hitlerju

Berlin, 20 junija s. O priliki podpisa nemško-turške prijateljske pogodbe je poslal predsednik turške republike Izmet Ineni državnemu poglavarju in kancelarju naslednjo brzojavko:

O priliki podpisa pogodbe, ki je zapečatila prisrčno in pravo prijateljstvo med Turčijo in Nemčijo, smatram za svojo posebno srečo, da lahko Vaši Ekscelenci izrazim čustva svojega najglobljega zadovoljstva. Odslej se pričenja doba medsebojnega zaupanja med našima dvema narodoma, ki imata trdno voljo za vselej ohraniti take odnošaje. Ob tej srečni priložnosti Vam, gospod državni kancelar, izražam svoje popolno prijateljstvo.

Državni kancelar je na to brzojavko odgovoril:

O priliki podpisa pakta, ki je potrdil prisrčno prijateljstvo med našima dvema državama, sporočam Vaši Ekscelenci v odgovor na prijateljsko brzojavko, ki ste mi jo poslali, da čutim tudi jaz živo zadovoljstvo spričo sklenitve te pogodbe. Tudi jaz sem prepričan, da se za naša dva naroda na ta način pričenja doba trajnega medsebojnega zaupanja. Ko se Vam toplo zahvaljujem za zatrdila Vaših prijateljskih čustev, Vam vračam ta čustva v najtoplejši obliki.

Podobni brzojavki sta izmenjala tudi turški zunanji minister Saradzoglu in nemški zunanji minister von Ribbentrop.

Zadovoljstvo v Turčiji

Carigrad, 20. junija s. Na posebni seji parlamentarnega odseka turške ljudske stranke je zunanji minister Saradzoglu podal poslancem poročilo o razvoju pogajanj, ki so privedla do zaključitve prijateljske pogodbe med Turčijo in Nemčijo. Po končanem poročilu so poslanci odobrili politiko zunanjega ministra in predsednika vlade ter se jima zahvalili za srečno izvršeno delo v korist države.

Tudi neodvisna stranka je na posebni seji sprejela sličen sklep.

Carigrad, 20. jun. s. Podpis nemško-turške pogodbe je napravil tu ogromen vtis ter je bil sprejet z občutkom pravega veselja. Pogodba je razpršila vsak strah in je pomirila prebivalstvo, ki ga je anglosaška propaganda nekaj časa neprestano na neupravičen način vznemirjala.

V Nemčiji

Berlin, 20. jun. s. Nemško-turška prijateljska pogodba in zmaga italijansko-nemške vojske na fronti pri Sollumu so še vedno v osredju zanimanja nemškega tiska, ki objavlja številne in obsežne komentarje iz tujih prestolic ter pri tem posebno poudarja komentarje italijanskega tiska. »Völkischer Beobachter pravi: Kakor so slabi argumenti, ki jih uporablja londonska propaganda, da pred lastno javnostjo zmanjša važnost najnovejšega nemško-turškega dogodka, kažejo vendarle, s kakšno zadrego skuša anglosaški tisk o teh dogodkih poročati, okrašujoč jih s prazno retoriko. Tudi tokrat se London veseli s stisnjenimi zobmi, kakor se je to zgodilo že tolikokrat v sedanji vojni in sicer vedno takrat, kadar je bila registrirana katera izmed političnih ali vojaških zmag sil osi.

Londonski radio, piše »Börsenzeitung«, si domišljuje, da lahko zatrjuje, da pomeni nemško-turška pogodba, za Nemčijo veliko razočaranje. Angleški bratranci onstran Oceana, pripominja ironično list, pa so drugega mnenja. Bostonski radio javlja, da je nemško-turška pogodba dejansko najvažnejši dogodek dneva ali celo teđna ter ga je treba smatrati kot osebno zmago Hitlerja nad angleško diplomacijo, ki je storila vse po svojih močeh, da prepreči podpis te pogodbe. Ta pogodba pa je obenem tudi direktna posledica zmagovitih dogodkov na Balkanu, na Kreti in v Severni Afriki. Kar se tiče angleškega poraza pri Sollumu, podčrtava list, govore dejstva še jasneje ter bi zadostovalo predložiti samo nekaj številk glede akcije, ki so jo tamkaj Angleži začeli, pa bi takoj postal jasen katastrofalni konec tega podjetja. Še enkrat, podčrtava k temu »Völkischer Beobachter«, so bile laži razkrinkane z dejstvi; dejansko so bile angleške čete prisiljene, k tako urnemu begu, da niso mogle niti uničiti številnih topovskih cevi, ki so jih pustile v puščavi.

»Lokal Anzeiger«, pravi pod naslovom »Sollum in letalsko orožje«, da so letalske operacije osi v bojih v Afriki in stalne vznemirjevalne akcije proti angleškim oporiščem v Sredozemlju, olajšale posest letališč v Grčiji in na Kreti. Prav zato je general Wavell poskusil vsa sredstva, da za ceno velikih žrtev zopet osvoji letališča v Cirenaiki, ki bi lahko pomenila na sredozemskem področju kompenzacijo za izgubo Krete.

V Angliji

Stockholm, 20. junija d. Skoro vsi londonski listi skušajo prikazati podpis nemško-turške prijateljske pogodbe kot dogodek brez pomena ter pravijo, da se nova pogodba ne tiče angleško-turške pogodbe. V omalovažujočem smislu pišejo listi tudi, da je bila Turčija prisiljena podpisati pogodbo z Nemčijo zaradi najnovejšega razvoja dogodkov na Bližnjem vzhodu. Edino »Daily Mail« priznava, da je podpis nove pogodbe uspeh za Nemčijo in neuspeh za Anglijo.

V Ameriki

Berlin, 20. jun. d. Komentarji svetovnega tiska in radia se še vedno bavijo z nemško-turško prijateljsko pogodbo. Bostonski radio ugotavlja, da je podpis te pogodbe izzval v londonskih krogih pravo razočaranje. Ta ugotovitev ameriške radijske postaje je v popolnem nasprotju z angleško propagando, ki skuša dopovedovati, da Angležev podpis nemško-turške pogodbe sploh ni presenetil.

New York, 20. junija u. Kakor kaže pisanje newyorških listov, imajo zelo konfuzne ideje o važnosti pogodbe, ki je bila sklenjena med Nemčijo in Turčijo, tudi v tem pogledu, da spravljajo vest o podpisu pogodbe v zvezo z drugimi poročili, ki se tičejo razmerja med Nemčijo in Sovjetsko zvezo. List »P. M.« zavzema danes stališče proti takim glasovom pripominjajoč, da bi Ankara težko podpisala pakt z Nemčijo brez vsaj tihega pristanka Sovjetske zveze. Drugi listi pa kažejo pripravljenost, da sprejmejo, čeprav s pridržki, angleške interpretacije v tej zadevi. List »Sun« priznava v svojem uvodniku, da je doslej diplomacija osi ob vsaki priliki porazila angleško. Iz Bele hiše je bilo sporočeno, da sledi Roosevelt z največjo pozornostjo vestem, ki se tičejo Nemčije in Rusije, da pa doslej še nima podatkov o važnosti najnovejših diplomatskih akcij (Piccolo).

Na Japonskem

Tokio, 20. junija rs. Japonski listi prinašajo poročilo o podpisu turško-nemške pogodbe v veliki obliki ter poudarjajo, da predstavlja pogodba novo zmago diplomacije osi.

Kralj Boris v Bratislavi

Bratislava, 20. junija (Velebit) Bolgarski kralj Boris je včeraj ob 15. prispel z Dunaja v Bratislavo. Takoj nato je posetil predsednika države dr. Tiso, s katerim je ostal v dolgem in prisrčnem razgovoru. Nato je obiskal tudi ministrskega predsednika dr. Tuko. Kralja je spremljal minister dvora.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Gospodarstvo

Ustalitev cen

Že včeraj smo v zvezi z zamenjavo dinarjev v lire po novem tečaju 38 lir za 100 din omenili, da bo ta nova relacija med dinarjem in liro olajšala prizadevanje za ustalitev cen, saj pomeni ta nova relacija, da se dinarju prizna večja vrednost in kupna moč.

Visoki komisariat je že včeraj s posebno objavo opozoril, da se cene, določene z maksimalnim cenikom, kakor tudi ostale cene ne smejo zvišati in morajo ostati cene v dinarjih nespremenjene, kakor so v ceniku, odnosno kakor so bile v trenutku, ko so bile blokirane (s 15. marcem).

Visoki Komisariat bo sedaj, ko je predpisana zamenjava dinarjev v lire po novem tečaju, najstrože pazil, da se cene v maksimalnem ceniku nikakor ne prekoračijo in da se najstrože upoštevajo tudi predpisi naredbe Visokega Komisarja z dne 9. maja (Službeni list z dne 10. maja), ki določa, da morajo cene blaga in cene za storitve ter rabokupe (najemnine), ki so veljale 15. marca t. l., ostati nespremenjene, kolikor se njih morebitna sprememba izrecno ne dovoli. Za blago najširše potrošnje pa velja cenik z najvišjimi cenami, ki se pregleduje vsakih 14 dni.

Te cene po ceniku so obvezne za prodajo na drobno v ljubljanski občini, za vse druge občine v Ljubljanski pokrajini pa veljajo kot merilo in smejo okrajna načelstva po zaslišanju prizadetih strok te cene tudi znižati, medtem ko je za njih zvišanje potrebna odobritev Visokega Komisarja. Končno določa omenjena naredba z dne 9. maja, da se za razne blagovne stroke ustanove posebne posvetovalne komisije za cene, ki jim predseduje odposlanec Visokega Komisarja in ki so sestavljene iz enega predstavnika Zbornice za TI ter po enega predstavnika delodajalcev, delojemalcev in zadružne organizacije. Visoki Komisariat bo preko svojih organov najstrože pazil na točno izvajanje gornjih predpisov, in sicer preko kontrolnih organov, ki bodo kontrolirale cene tudi pri prodaji na trgu in v trgovinah.

V tej zvezi je treba še posebej opozoriti najširšo javnost, naj pri eventualnem pomanjkanju določenega blaga ne ponuja višjih cen, ki bi bile v nasprotju z maksimalnim cenikom. Vsakdo, ki opazi povišanje cen v primeri z veljavnim cenikom, naj prijavi kršitelja oblastvom.

Denarni zavodi sprejemajo tudi vloge a vista

Včeraj smo v zvezi z zamenjavo dinarjev poročali, da denarni zavodi trenutno ne sprejemajo vlog **a vista**, ki so vlagateljem vsak čas brez omejitve na razpolago, temveč **le vezane** vloge s tri ali šestmesečnim odpovednim rokom, ali pa **navadne** vloge, s katerimi morejo vlagatelji razpolagati mesečno z 10% celotne vloge (odnosno 30% pri vlogah izpod 50.000 din). Da se olajša zamenjava tisočakov, nam sedaj sporočajo predstavniki denarnih zavodov, **da sprejemajo zavodi tudi vloge a vista.** Zato se marsikdo sedaj lahko izogne težkočam v zvezi z zamenjavo dinarjev na ta način, da vloži denar v denarni zavod, zavodi sprejemajo vloge v dinarjih ter sami opravijo zamenjavo v lire. Kdor potrebuje denar v kratkem, ga lahko naloži tudi kot vlogo a vista, ki jo sme dvigniti kadar hoče. Ta način zamenjave bo olajšal ves postopek in bo marsikomu omogočil, da bo lahko brez večjega čakanja izvršili zamenjavo.

Zadružništvo v Italiji

Zadružna organizacija je bila v Italiji že pred vojno precej razvita, vidno pa je napredovala po svetovni vojni. Tudi na ozemlju, ki je bilo takrat pod bivšo Avstrijo, je bilo zadružništvo v razvoju, na deželi in v mestih, zlasti pa v Trstu.

Med zadružnimi organizacijami so v Trstu, Istriji in na goriškem zavzemale vidno mesto konsumne zadruge, posebno delavske zadruge za Trst, Istro in Furlanijo (Cooperative operaie di Trieste Istria e Friuli), ki so bile ustanovljene leta 1903. z namenom, da dobavljajo svojim članom blago ter ga oddajo po zmernih cenah. Skromen dobiček je bil namenjen kulturnim in socialnim potrebam članstva.

Delavske zadruge so bile postavljene na zdravo osnovo: blago kupovati in ga članom oddajati le proti takojšnjemu plačilu brez kreditiranja. To načelo je omogočilo zadrugam stalen in zdrav razvoj, da so postale že pred vojno važen činitelj in merodajen regulator cen življenjskim potrebščinam v Trstu in okolici. Zdravo gospodarstvo je zadrugam že takrat omogočilo, da so organizirale in vodile lastne mesarije, prodajo manufakture in veliko pekarno, da je bilo članstvo popolnoma neodvisno, ker je v svojih zadrugah dobilo vse, kar je potrebovalo za življenje.

Ta obsežna in vzorno urejena organizacija je omogočila, da so imele zadruge za časa svetovne vojne v svojih rokah glavni del aprovizacije v Trstu in okolici, v splošno zadovoljnost konsumentov. Po zlomu Avstrije in po priključitvi Trsta, Istre, Goriške in Furlanije Kraljevini Italiji, so delavske zadruge naglo naraščale ter si priborile velik ugled v Italiji, ki je znala ceniti važnost zadruge za člane-konsumente in za narodno gospodarstvo.

Da bo čitateljem znana obsežnost teh zadrug danes, ko so že navezani stiki med njimi in našimi zadrugami v Sloveniji, ne bo odveč, ako navedemo nekaj številk iz poročila za poslovno leto 1940, ki je bilo predloženo občnemu zboru v Trstu dne 6. aprila t. l.:

Zadruge, ki imajo 880 nameščencev, vodi upravni odbor, ki mu predseduje dr. **Livio Ragusin**, generalni ravnatelj pa je **dr. Guido Bonomi.** Ob koncu poslovnega leta so imele zadruge 31.664 članov, ki jim je bilo v teku leta prodano za 98.6 milijona lir življenjskih potrebščin, to je za 25,3 mlijona lir več, kakor v prejšnjem letu. Kosmati dobiček je znašal 11,7 milijona lir, oziroma 11.83%. Čisti dobiček pa je znašal 65.532 lir. Članom se je izven tega izplačalo kot povračilo na nakup blaga 179.700 lir.

Po bilanci znašajo aktiva in pasiva s prej navedenim čistim dobičkom 36,3 milijona lir. Med aktivi je premičnega in nepremičnega premožnja za 13,0 milijona lir, zaloga blaga je izkazana s 13.7 milijona lir, vrednostni papirji 1.0 milij, lir, naložbe pri bankah 1.2 milijona lir, dolžniki s 4.2 milijona lir itd.

Na pasivni strani je za 7.2 milijona lir deležev, za 5.4 milijona lir posebnih fondov, za 10.2 milijona lir debitorjev, za 4.7 milijona dolga na tekočem računu pri bankah. Zadruge imajo svoj hranilni oddelek, v katerega vlagajo člani svoje prihranke. Ta je imel ob koncu poslovnega leta 7.3 milijona lir hranilnih vlog. V tem poslovnem letu so zadruge v lastni pekarni spekle za svoje člane 47.967 kvintalov kruha. Zadruge imajo 130 prodajaln, med katerimi je 12 mesnic. Od teh je 52 v Trstu, ostale so v provinci. Prodajalne zadrug so tudi v Postojni, Sv. Petru na Krasu, Komnu, Občinah, Sv. Križu pri Trstu, Kontovelu, Proseku, Solkanu, Sovodnjah, Opatiji in Lovranu.

Ta kratek pregled je važen za vse, ki se zanimajo za zadružništvo — zlasti delavsko —, posebej pa še za one, ki iščejo stikov za tesnejše sodelovanje med tržaškimi in tukajšnjimi zadrugami, kar bi bilo v splošno korist zadružni ideji in aprovizaciji.

I. P.

Davčni dohodki Nemčije

Nemško državno finančno ministrstvo je pravkar objavilo pregled državnih dohodkov za leto 1940-41, iz katerega je razvidno, da so vsi dohodki države od davkov, carin in ostalih dajatev v tem letu dosegli 27.22 milijarde mark, nasproti 23.58 milijarde mark 1939-40 in 17.66 milijarde mark v letu 1938-39. V primeri s predvojno dobo so se torej davčni dohodki Nemčije dvignili za skoraj 10 milijard mark. Pri tem pa je treba upoštevati, da so se že v letih pred vojno nemški davčni dohodki znatno dvignili. V konjunkturnem letu 1929-30 so davčni dohodki Nemčije dosegli 9 milijard mark, nakar so v letih gospodarske krize stalno nazadovali in so leta 1932-33 padli na 6,7 milijarde mark. Od tega najnižjega stanja so se davčni dohodki leta 1936-37 dvignili na 11 milijard mark, l. 1937-38 so dosegli 14 milijard in zadnje leto pred vojno na 17,7 milijarde mark. Lani so bili davčni dohodki Nemčije trikrat večji nego v najbolj ugodnem letu pred svetovno gospodarsko krizo, kar je pripisati predvsem povišanju davčnih stopenj, pa tudi veliki zaposlenosti nemškega gospodarstva. Kakor smo že svoj čas poročali krije Nemčija 50 odst. državnih izdatkov v vojni z rednimi davčnimi dohodki, drugo polovico pa krije z najemanjem notranjih posojil.

Preračunavanje lir v dinarje

V četrkovi številki smo objavili tabelo za preračunavanje dinarjev v lire, kar prihaja sedaj v prvi vrsti v poštev. Nekateri listi so kasneje objavili tudi obratno tabelo za preračunavanje lir v dinarje, ki pa ni točna, kar se vidi zlasti pri onih zneskih lir, ki jim ustrezajo zneski v celih dinarjih. Tako je na primer po ključu za zamenjavo 38 lir točno 100 din (ne 99.08). 19 lir pa točno 50 din (ne 48.99) td. Da našim čitateljem olajšamo preračunavanje lir v dinarje, objavljamo naslednjo točno tabelo, ki jo je včeraj že objavil »Slovenski Narod«. V tej tabeli so zneski dinarjev seveda zaokroženi na cele pare.

Lir	cent.	Din p		
0.10		0.26	55	144.73
0.20		0.52	56	147.36
0.30		0.78	57	150.—
0.40		1.05	58	152.63
0.50		1.31	59	155.26
0.60		1.57	60	157.89
0.70		1.84	61	160.52
0.80		2.10	62	163.16
0.90		2.36	63	165.79
1		2.63	64	168.42
2		5.26	65	171.05
3		7.89	66	173.68
4		10.52	67	176.31
5		13.15	68	178.94
6		15.79	69	181.58
7		18.42	70	184.21
8		21.05	71	186.84
9		23.68	72	189.47
10		26.31	73	192.10
11		28.94	74	194.73
12		31.58	75	197.36
13		34.21	76	200.—
14		36.84	77	202.63
15		39.47	78	205.26
16		42.10	79	207.89
17		44.73	80	210.52
18		47.36	81	213.16
19		50.—	82	215.79
20		52.63	83	218.42
21		55.26	84	221.05
22		57.89	85	223.68
23		60.52	86	226.31
24		63.15	87	228.94
25		65.79	88	231.58
26		68.42	89	234.21
27		71.05	90	236.84
28		73.68	91	239.47
29		76.31	92	242.10
30		78.94	93	244.73
31		81.57	94	247.36
32		84.21	95	250.—
33		86.84	96	252.63
34		89.47	97	255.26
35		92.10	98	257.89
36		94.73	99	260.52
37		97.36	100	263.15
38		100.—	200	526.31
39		102.63	300	789.47
40		105.26	400	1052.63
41		107.89	500	1315.78
42		110.52	600	1578.94
43		113.15	700	1842.10
44		115.79	800	2105.26
45		118.42	900	2368.42
46		121.05	1000	2631.57
47		123.68	2000	5263.15
48		126.31	3000	7894.73
49		128.94	4000	10.526.31
50		131.57	5000	13.157.89
51		134.21	6000	15.789.47
52		136.84	7000	18.421.05
53		139.47	8000	21.052.63
54		142.10	9000	23.684.21
			10.000	26.315.78

Gospodarske vesti

= **Hrvatska bo uvozila iz Madžarske 5000 pitanih svinj.** Zaradi pomanjkanja koruze je letos pitanje svinj na Hrvatskem precej zaostalo v primeri s prejšnjimi leti, zato se opaža občutno pomanjkanje pitanih svinj, medtem ko je na trgu na razpolago več mesnih svinj. Da se krijejo potrebe trga do nove letine koruze, bo Hrvatska na osnovi nedavno sklenjenega trgovinskega sporazuma z Madžarsko uvozila iz Madžarske 5000 pitanih svinj. Ta kontingent bo izčrpan do konca septembra, tako bo do nove letine koruze zagotovljena preskrba prebivalstva zlasti z mastjo. Po novi letini pa bo Hrvatska imela na razpolago iz lastne prireje dovolj pitanih svinj.

= **Racioniranje nakupa tekstilnega blaga in obleke na Madžarskem.** Namesto oblačilne izkaznice po nemškem vzorcu je madžarska vlada zaradi racioniranja potrošnje tekstilnega blaga in obleke uvedla posebne nakupovalne knjižice za tekstilno blago in obleke.

= **Blagovni promet med Hrvatsko in Srbijo.** Iz Zagreba poročajo, da so pogajanja, ki se vodijo v Beogradu zaradi ureditve potniškega in blagovnega prometa med Hrvatsko in Srbijo v glavnem zaključena in da bo na podlagi doseženega sporazuma v nekaj dneh otvorjen reden potniški in blagovni promet s Srbijo.

Izplačevanje mezd in plač

Visoki Komisariat objavlja:

Mezde in plače se bodo odslej izplačevale v italijanskih lirah. Vsote v dinarjih se bodo izplačevale v lirah na osnovi novega tečaja za zamenjavo dinarjev v lire.

Italijansko-hrvatska manifestacija

Zagreb, 20. jun. s. Ob zaključku akademskega leta Italijanskega kulturnega zavoda v Zagrebu so priredili v dvorani Glasbene akademije veliko manifestacijo italijansko-hrvatskega prijateljstva. Prisostvovali so vrhovni zastopniki obeh prijateljskih držav v Zagreb. Poglavnika je službeno zastopal minister Lorković. Maršala Kvaternika so v dvorani sprejeli z velikimi ovacijami, na katere je odgovoril: Živel Duce!

Italijanski nacionalni svetnik Coselschi je imel govor, v katerem je poveličeval Evgena Kvaternika, velikega prednika sedanjega hrvatskega maršala in njegovo delo v 7. desetletju preteklega stoletja, ko je skušal pridobiti Garibaldija, Cavourja in Cairolija za prostovoljsko ekspedicijo v Dalmacijo pod poveljstvom Garibaldija. Govornik je prispodabljal življenjsko delo Kvaternika in Poglavnika ter je nato opozoril na naloge, ki čakajo novo Hrvatsko v okviru novega reda, ki ga gradita Italija in Nemčija s svojimi oboroženimi silami. Spomnil se je na hrvatsko mladino, ki bo zmeraj korakala ob strani italijanske. Njegov govor je bil čestokrat prekinjen z ovacijami za Italijo. Viharno vzklikanje se je ponovilo, ko se je oglasil maršal Kvaternik, ki je govoril o Duceju in zmagovitih oboroženih silah osi.

Obletnica smrti Stjepana Radiča

Zagreb, 20. jun. ir. Za današnjo obletnico atentata v beograjski skupščini, ki je zahteval smrt Stjepana Radića in njegovih tovarišev, so izšli hrvatski listi črno obrobljeni. Listi objavljajo tudi sliko Stjepana Radića in tovarišev. Na grobu Radića in drugih žrtev atentata se je zbrala dopoldne velika množica, da počasti spomin junakov, padlih za domovino.

Minister za ljudsko kulturo na obisku v Nemčiji

Rim, 20. jun. ir. Na povabilo nemške vlade je odpotoval v Nemčijo minister za ljudsko kulturo Pavolini. Na kolodvoru so se poslovili od njega zastopnik nemškega veleposlaništva minister knez Bismarck in visoki funkcionarji Ministrstva za ljudsko kulturo.

Novi portugalski poslanik v Vichyju

Lizbona, 20. junija rs. Za portugalskega poslanika pri vladi v Vichyju je bil imenovan bivši zunanji minister prof. Ceciro Da Mata, rektor univerze v Lizboni.

Omejitev porabe kavčuka v Ameriki

Washington, 20. junija s. Vlada je z odlokom odredila zelo strogo omejitev v porabi kavčuka, ki se bo moral poslej uporabljati predvsem le za vojne namene. Občа poraba je doslej znašala 817.000 ton, odslej pa bo znižana na 600.000 ton na leto.

Prepoved izvoza goriva iz Urugvaja

Montevideo, 20. junija s. Urugvajska vlada je pooblastila državno upravo za goriva, da izda izvozno prepoved za vsake vrste goriva, da bi se s tem odpomoglo pomanjkanju, ki postaja občutno v vsej državi.

Rooseveltov odposlanec v Kairu

Rim, 20. jun. ir. Iz Kaira poročajo, da je tja prispel z letalom posebni Rooseveltov odposlanec Harryman.

Poštna cenzura na ameriških oporiščih

Washington, 20. junija s. Vojno ministrstvo in ministrstvo za vojno mornarico sta danes objavili uvedbo cenzure poštnih pošiljk na otokih in na atlantskih oporiščih, ki so jih Združene države vzele v najem od Anglije.

Odpusti delavcev v liverpoolski luki

Amsterdam, 20. jun. d. List Daily Express« javlja, da je bilo v liverpoolskem pristanišču odpuščenih s 14-dnevnim rokom 600 delavcev, češ, da so opravljali delo prepočasi in prepovršno. List napoveduje, da bo ministrstvo za delo podvzelo še več takih ukrepov.

Sprememba voznega reda

na progi Ljubljana — Zidani most — Maribor in Zagreb ter na progi Trebnje — Sevnica

Ljubljana, 20. junija.

Opolnoči med soboto in nedeljo dne 21.-22. junija 1941 se uveljavi na progah Ljubljana—Zidani most—Maribor, Zidani most—Zagreb in Trebnje na Dol.—Sevnica nov vozni red. Poleg tega stopi v veljavo delna sprememba voznega reda na progi Metlika—Ljubljana ob nedeljah in praznikih. Od tega časa dalje vozijo dnevno redno sledeči vlaki:

1. Na progi Ljubljana — Zidani most — Zagreb

št. 516 odhod Ljubljana ob 5.05, prihod Zid. most ob 7.28
št. 516 odhod Zidani most ob 7.43. prihod Maribor ob 10.06
št. 518 odhod Ljubljana ob 8.42, prihod Zid. most ob 11.05
št. 518 odhod Zidani most ob 11.20, prihod Maribor ob 13.45
št. 524 odhod Ljubljana ob 13.25, prihod Zid. most ob 15.50
št. 524 odhod Zidani most ob 16.05, prihod Maribor ob 18.30
št. 526 odhod Ljubljana ob 17.39, prihod Zid. most ob 20.02
št. 526 odhod Zidani most ob 20.14, prihod Maribor ob 22.40
št. 515 odhod Maribor ob 5.00, prihod Zid. most ob 7.39
št. 515 odhod Zidani most ob 7.53, prihod Ljubljana ob 10.19
št. 519 odhod Maribor ob 9.25, prihod Zid. most ob 11.56
št. 519 odhod Zidani most ob 12.11, prihod Ljubljana ob 14.40
št. 523 odhod Maribor ob 13.55, prihod Zid most ob 16.18
št. 523 odhod Zidani most ob 16.33, prihod Ljubljana ob 19.01
št. 525 odhod Maribor ob 18.32, prihod Zid. most ob 20.56
št. 525 odhod Zidani most ob 21.10, prihod Ljubljana ob 23.40
št. 550 odhod Ljubljana ob 6.00, prihod Zalog ob 6.15
št. 552 odhod Ljubljana ob 7.10, prihod Zalog ob 7.25
št. 554 odhod Ljubljana ob 10.30, prihod Zalog ob 10.45
št. 556 odhod Ljubljana ob 12.35, prihod Zalog ob 12.50
št. 558 odhod Ljubljana ob 14.20, prihod Zalog ob 14.35
št. 560 odhod Ljubljana ob 18.40, prihod Zalog ob 18.55
št. 551 odhod Zalog ob 6.25, prihod Ljubljana ob 6.40
št. 553 odhod Zalog ob 7.30, prihod Ljubljana ob 7.45
št. 555 odhod Zalog ob 10.55, prihod Ljubljana ob 11.10
št. 557 odhod Zalog ob 13.15, prihod Ljubljana ob 13.30
št. 559 odhod Zalog ob 14.45, prihod Ljubljana ob 15.00
št. 561 odhod Zalog ob 19.20, prihod Ljubljana ob 19.35
št. 615 odhod Zidani most ob 7.58, prihod Zagreb ob 10.40
št. 619 odhod Zidani most ob 12.14, prihod Zagreb ob 15.05
št. 623 odhod Zidani most ob 16.45, prihod Zagreb ob 19.30
št. 625 odhod Zidani most ob 21.13, prihod Zagreb ob 23.55
št. 616 odhod Zagreb ob 4.52, prihod Zid. most ob 7.24
št. 618 odhod Zagreb ob 8.25, prihod Zid. most ob 11.10
št. 624 odhod Zagreb ob 12.40, prihod Zid. most ob 15.27
št. 626 odhod Zagreb ob 16.22, prihod Zid. most ob 19.05

2. Na progi Trebnje — Sevnica

Št. 9415 odhod Trebnje na Dol. ob 10.39, prihod Sevnica ob 12.31.
Št. 9419 odhod Trebnje na Dol. ob 19.00, prihod Sevnica ob 20.52.
Št. 9414 odhod Sevnica ob 8.35, prihod Trebnje na Dol. ob 10.10.
Št. 9420 odhod Sevnica ob 16.30, prihod Trebnje na Dol. ob 18.21.
Št. 9411a odhod Trebnje na Dol. ob 5.20, prihod Mokronog Bistrica ob 5.50.
Št. 9413a odhod Trebnje na Dol. ob 7.13, prihod Mokronog Bistrica ob 7.43.
Št. 9415a odhod Trebnje na Dol. ob 13.48, prihod Mokronog Bistrica ob 14.18.
Št. 9417a odhod Trebnje na Dol. ob 15.40 prihod Mokronog Bistrica ob 16.10.
Št. 9412a odhod Mokronog Bistrica ob 6.10, prihod Trebnje na Dol. ob 6.40.
št. 9414a odhod Mokronog Bistrica ob 8.00, prihod Trebnje na Dol. ob 8.30.
Št. 9416a odhod Mokronog Bistrica ob 14.30, prihod Trebnje na Dol. ob 15.00.
Št. 9418a odhod Mokronog Bistrica ob 16.30, prihod Trebnje na Dol. ob 17.00.

5. Nadalje vozi s pričetkom v nedeljo dne 22. junija t. l. dalje **ob nedeljah in praznikih** na progi **Metlika—Ljubljana** izletniški vlak št. 9222, zato pa izostane na progi **Metlika—Novo mesto** ob nedeljah in praznikih vlak št. 9218.

Št. 9222 odhod Metlika ob 18.31, prihod Novo mesto ob 19.50.
odhod Novo mesto ob 20.04, prihod Ljubljana ob 22.30.
Št. 9218 odhod Metlika ob 16.28, prihod Novo mesto ob 17.50.

Elektrifikacija otoka Braća

Prvotni načrt zveze s podmorskim kablom je zaenkrat opuščen in bodo zvezali med seboj le obstoječe kalorične centrale

Pred leti je bila započeta akcija za elektrifikacijo otoka Brača in Hvara. V ta namen je bila osnovana posebna zadruga, v kateri so bile zastopane po svojih predstavnikih vse zainteresirane občine, gospodarske ustanove, napredni posamezniki in strokovnjaki. Namen zadruge je bil z elektrifikacijo obeh otokov dvigniti gospodarski napredek, v prvi vrsti pa pospešiti tujski promet.

Posamezni kraji na otokih Braču in Hvaru so vsak zase reševali vprašanje elektrifikacije s postavljanjem kaloričnih central. Elektrifikacija se je izvajala brez vsakega načrta, ki bi bil zasnovan na širši podlagi. Tako je na primer na Braču bilo postavljenih 5 kaloričnih central, in sicer dve v Selcih, po ena pa v Supetru, Milni in Bolu. Vse centrale so imele 150 konjskih sil proizvodne moči. Centrali v Selcih sta dajali energijo za razsvetljavo mesta, nanju pa je bil priključen tudi Sumartin in tamkajšnja kamena industrija. Supetrska centrala je služila samo za preskrbo mesta z razsvetljavo. Centrala v Milni je dajala električno energijo Milni, Bogovištu, Sutivanu in Ložišču le za razsvetljavo. Dominikanska centrala v Bolu pa je svoj tok prav tako imela samo za razsvetljavo mesta.

Taka razkosanost električnih central ni mogla dati zadovoljivih rezultatov. Zaradi dragega toka, nesigurnega pogona in drugih razlogov obstoječa električna gospodarstva Braču niso mnogo koristila. Zato so začeli misliti na to, da se vprašanje elektrifikacije postavi na trdnejšo skupno osnovo. Posamezni javni delavci so začeli delati na tem, da bi se osnovala zadruga in da bi se okoli nje zbrali vsi zanimanci.

Strokovnjaki so napravili tri načrte, po katerih naj bi se s kablom zvezala otoka Brač in Hvar s celino. Končno so se odločili za spoj Dugogkata in Postra, ker bi na tej trasi lahko položili podmorski kabel neposredno iz tvornice »La Dalmatienne«. Vojna pa je prinesla neprilike za nabavo potrebnega materiala in so morali od prvotnega načrta elektrifikacije obeh otokov odstopiti in se oprijeti načrta elektrifikacije otokov s pomočjo že obstoječih električnih central. Zadruga za elektrifikacijo Brača in Hvara je začela z deli in je doslej izvedla že polovico svojega načrta. Zgrajen je vod visoke napetosti med Sutivanom in Postirom. V Bolu je elektrifikacijska mreža gotova in so do vseh hišah napeljali elektriko. Prav tako je napeljana elektrika v vse hiše Postira. Zgrajene so transformatorske postaje v Mircih, Supetru in Splitskem. Doslej je bilo porabljeno za elektrifikacijo približno 1 in pol milijona dinarjev. Za dela, ki se morajo še dovršiti, pa bo potrebna še prav tolikšna vsota.

Vojne nevšečnosti delavnosti na raznih področjih elektrifikacije otoka Brača niso zavrle, ampak se dela po določenem načrtu nadaljujejo. Hočejo jih čim prej dokončati, da bo otok lahko užival gospodarske blagodati, ki jih daje elektrika. Čeprav zaenkrat ni bilo mogoče rešiti vprašanja elektrifikacije Brača s prenosom električne energije s kopnega, bodo dela, ki so sedaj v teku, velikega pomena za procvit gospodarskega življenja na tem otoku.

Vesti iz Hrvatske

Španija je priznala Hrvatsko. Neodvisno hrvatsko državo so doslej priznale: Nemčija, Madžarska, Italija, Slovaška, Bolgarija, Japonska in Rumunija. Njihovi diplomatski zastopniki v Zagrebu že vsi uradujejo. Zdaj je sporočil španski zunanji minister, da bo tudi Španija čim prej priznala hrvatsko državo in da bo uredila svoje poslaništvo v Zagrebu.

Štirinajst četnikov je bilo ustreljenih v Komari v Bosni. Poverjeništvo za Bosansko Hrvatsko objavlja, da so bili na mestu ustreljeni zato, ker so streljali na ustaše, ki so spremljali transport hrane za siromašno prebivalstvo.

O mejah hrvatske države pravi Völkischer Beobachter«, da so doslej določene nasproti Nemčiji in Italiji, potrebna je samo še dokončna razmejitev na Dolenjskem. Nadalje je še treba urediti hrvatske meje v Sandžaku in Novem Pazaru. Pogajanja z Madžarsko glede meje v Medjimurju tudi še niso zaključena.

Hrvatski prometni načrti. Ker se mora hrvatska prometna mreža prilagoditi novim zemljepisnim razmeram, je bilo sklenjeno, da se hrvatski del železnice, ki vodi iz Budimpešte čez Zagreb na Reko, elektrificira. To je tembolj potrebno, ker so dani vsi pogoji, da se čimbolj zgradi madžarsko italijanski tranzitni promet na Reko. Elektrifikacija bo lahko izvedljiva, ker so se dela za gradnje električnih central pričela že pred vojno. Italijanska in madžarska udeležba pri elektrifikacijskih delih je v glavnem zagotovljena. Nadalje bo, kakor smo zabeležili, v kratkem urejen promet med Hrvatsko in Srbijo.

S Spodnje Štajerske

Smrtna kosa. V Krčevini pri Mariboru je preminila v visoki starosti 82 let gospa Pelagija Chmielovski, vdova po zdravniku.

Balkanske Karlove Vari imenuje »Tagespost« Rogaško Slatino, kjer se zdaj vrši šola za vodje obrambnih moštev štajerskega Heimatbunda. V šoli je 200 mož in vodstvo šole je v bivšem Aleksandrovem domu, ki se zdaj imenuje »Erzherzog Johann«. Vodja šole je polkovnik SA Draegert. Tečaj bo v nekaj dneh končan, nakar pridejo novi tečajniki. Poučujejo jih o idejah narodnega socializma, o zgodovini, zemljepisu in nemščini V obrambno moštvo se je, kakor pravi »Tagespost«, prijavilo 80.000 Spodnještajercev v starosti od 18. do 40. leta.

E.I.A.R. RADIO LJUBLJANA

Sobota, 21. junija 1941-XIX.

7.30: Vesti v italijanščini. — **7.45:** Raznovrstna glasba. — **8.15:** Vesti v italijanščini. — **12.30:** Vesti v slovenščini. — **12.45:** Popevke. — **13.00:** Napoved časa, vesti v italijanščini. — **13.15:** Poročilo generalnega stana Oboroženih Sil v slovenščini. — **13.17:** Orkestralna glasba. — **14.00:** Vesti v italijanščini. — **14.15:** Orkestralna glasba. — **14.45:** Vesti v slovenščini. — **17.15—18.00:** Nove plošče Cetra. — **19.30:** Vesti v slovenščini. — **19.45:** Slovenska glasba. — **20.00:** Napoved časa, vesti v italijanščini. — **20.20:** Pojasnila k dnevnim dogodkom v slovenščini. — **20.30:** Giuseppe Verdi: Trubadur, v presledkih obvestila v slovenščini.

Zapiski na robu

Italijansko vino

Tu in tam v Ljubljani zdaj točijo italijansko vino. Po izložbah delikates vidimo zajetne pletenke, po gostilnah in restavracijah pa točijo italijansko črnino na litre, po običajni ceni 26 din. Vino je prav pitno. Seveda pa je vse to le prvi akord na obsežni klaviaturi italijanskega vinarstva.

Kakor Francija je tudi Italija predvsem dežela rdečega vina. Vsaka vrsta ima svojo posebno zgodovino in svojo »skrivnost«. Piemont je po pravici ponosen na svoj težki, trpki, rdeči barolo, na svoj muškatni liker, ki ga pripravljajo iz suhih grozdnih jagod ter na svoje šumeče vino »asti spumante«, ki se da najbolje piti tam, kjer so ga pridelali. Prav posebni čudež kletarstva pa je turinski vermut, o katerem pravijo, da je tako dobro zdravilo, da bolniki ob njem kar nočejo okrevati ...

Častitljivi samostanski brat Antonio Carpano je napravil to pijačo leta 1786 na ta način, da je belemu vinu primešal sladkorja in dehtečih zelišč. Recept za izdelovanje turinskega vermuta v vseh svojih podrobnostih ni znan širši javnosti. Preprosti uživalec sme vedeti samo to, da spadajo vanj timijan, encijan, vanilija in še marsikaj drugega.

Zelo dobra so tudi lahka bela vina iz Lombardije, ki pa zbledijo pred slovesom toskanskih vin. Nešteto ljudi nima pojma o Toskani, toda temno rdeči, žareči chianti — v tistih trebušastih, s slamo opletenih steklenicah — pozna tudi vsak Slovenec. Med trsjem rubinastega vina iz rimske okolice potujemo dalje v Kampanjo, v čarobno deželo okrog Vezuva, kjer pridobivajo žlahtni rdeči falernec ter dragocene rdeče in bele »lacrimae Christi«. In tako prispemo slednjič v Sicilijo, kjer se seznanimo z zlatim, trpko dehtečim, krepkim marsalo. Redki njegovi ljubimci vedo, da je marsala zato svojevrstnega trpkega okusa, ker so bile tiste posode, v katerih ga shranjujejo, poprej dve ali tri leta nekoliko omočene s smolo. Da, da, tudi smola je včasih potrebna pri dobrem vinu. Še prav posebno pa lahko imaš smolo, če se ne spoznaš, kakor se mora izpoznati, kdor hoče z okusom uživati dobra italijanska vina.

Pomenki o potovanju

Poletje je čas počitnic in potovanja. Kljub vojni si vsakdo želi obojega. Razgovori se sučejo o tem.

Že v pesmi je zapisano, da »vedno mož najmanj zapravi, če ženico ima s seboj«. Resničnost teh besed potrjuje naslednji razgovor v ljubljanski kavarni:

— Čujete, gospod veletržec, vi pa zdaj prav pogosto potujete v Trst. Ali smem vprašati, koliko povprečno zapravite?

— Hm, prijatelj, to je pa jako različno. Kadar potujem s svojo gospo, zapravim tisoč lir, kadar pa potujem sam ... nu, takrat pa že gresta kakšna dva tisočaka.

Tudi pri nas je že iz prejšnjih let prav na dobrem glasu kopališče in zdravilišče Abbano. Za vsakovrstne bolezni so te toplice koristne. In tako se je zgodilo, da je nedavni dan prišel k bogatemu Ljubljančanu zapravljiv lahkoživec in ga poprosil posojila. Premožni Ljubljančan je dobro vedel, da posojenega denarja ne bo nikoli več videl, zato je vprašal lahkoživca:

— Ampak, povejte mi, kam pa hočete potovati v tem času?

— V kopališče Abbano.

— Ali ste ponoreli, mladi mož? Saj to vendar ni poceni.

— Nič za to, za svoje zdravje nikoli ne bom štedil denarja. Tu mi ni nobena reč predraga!

In še so v Ljubljani možje in gospe, ki jih poletje neodoljivo vabi na morje. Pa je nekdo vprašal takega »jadranaša«:

— Kako, ravno v juliju hočete tudi letos na morje? Saj vendar ne boste izdržali. Tam je v juliju vročina blizu 40 stopinj v senci.

— Pojdite no, mar mi je treba ravno v senci hoditi? Senco imam lahko doma!

Čisto drugače pa sodi o morju gospod Kuštrin. Nekdo mu je rekel:

— Povejte mi, gospod Kuštrin, vi tako radi potujete po svetu, ali ne bi nekoč potovali tudi v Ameriko?

— Ne, na ladjo pa ne grem. Tam je človek preveč — v božjih rokah...

Misli

Samec je moški, ki mu k sreči manjka žena.

Moški je toliko star, kolikor se čuti starega. Ženska pa je tako mlada, kolikor le želi mlada biti.

Vdovec, ki se drugič oženi, prav za prav ni zaslužil, da mu je umrla prva žena.

Zlati jubilej

Združenja gostilniških podjetij v Ljubljani

Ljubljana, 20. junija.

Pod vodstvom predsednika restavraterja in kavarnarja g. Maksa Dolničarja je bil včeraj popoldne v dvorani Kolodvorske restavracije 50. redni letni občni zbor Združenja gostilniških podjetij. Številne zborovalce je predsednik toplo pozdravil, zahvalil pa se je za udeležbo tudi zastopniku kvesture, g. Freddiju, načelniku obrtnega odseka mestnega poglavarstva in zastopniku ljubljanskega župana dr. Letnarju, načelniku mestnega prehranjevalnega urada dr. Frelihu, predsedniku Zveze gostilniških podjetij in načelniku gostinskega odseka Zbornice za TOI Cirilu Majcnu, tajniku Zbornice za TOI dr. Kocetu, zastopniku Tujskoprometne zveze g. Komanu in zastopnikom domačega tiska. Ob splošnem odobravanju je bila na predlog predsednika odposlana vdanostna brzojavka Eksc. Visokemu Komisarju Emiliju Grazioliju, v kateri prosijo zborovalci Njegovo Ekscelenco, naj sprejme izraze hvaležnosti vsega članstva in vdane pozdrave z željo, da blagovoli tolmačiti globoka čustva vdanosti in zvestobe Nj. Vel. Kralju in Cesarju ter Duceju.

Po teh uvodnih pozdravih je predsednik združenja podal izčrpno poročilo o delovanju v preteklem letu, ki so ga vsi zborovalci z zadovoljstvom vzeli na znanje.

Iz njegovega poročila posnemamo, da so zadnja vojna leta vidno posegla tudi v delovanje gostinskega stanu, ki je bil pogosto dokaj hudo prizadet. Tako je bila med drugimi, seveda nujnimi uredbami uveljavljena uredba o minimalnih mezdah pomožnega osebja v gostinskih obratih, ki je v precejšnji meri zboljšala položaj gostinskega nameščenstva, je pa zelo povišala režijske postavke gostinskih obratov. Občutno so gostinska podjetja prizadeli razni predpisi v okviru uredbe o varčevanju z živili. Uprava združenja se je potrudila, kolikor je mogla, da je za svoje članstvo dosegla razne ugodnosti. S časom je postalo nevzdržno tudi obratovanje po maksimiranju cen blagu. Dogajalo se je, da je moral podjetnik prodajati živila potrošniku po ceni, ki je bila nižja od nabavne.

Združenje si bo vsekakor prizadevalo, da izposluje prosto točenje alkoholnih pijač, kaznovane pa naj bodo tiste osebe, ki zaradi prevelike potrošnje povzročajo nerede. Mimo drugih olajšav, ki jih je združenje pri oblasti doseglo za svoje članstvo, si je tudi močno prizadevalo, da bi preprečilo stalna poviševanja javnih bremen. Tako je na primer upravi uspelo, da je s posredovanjem preprečila povišanje starih in uvedbo novih taks, ki so bile v proračunu mestne občine za tekoče leto. Kakor prejšnja leta, je združenje tudi letos s pomočjo posebne akcije med svojim premožnejšim članstvom nabralo okrog 14 tisoč dinarjev, ki jih je uprava v imenu članstva poklonila mestni akciji za zimsko pomoč.

Ker je uprava smatrala za nepotrebno, je enako kakor v prejšnjih letih strogo zastopala načelo, da se v območju ljubljanske občine ne smejo podeljevati nove obratne koncesije. Posrečilo se ji je, da je v preteklem letu bilo zaprtih nekaj obratov, ki v higienskih ozirih niso ustrezali zahtevam. — Na kraju svojega poročila je predsednik opozoril na težavne naloge pri nabavah mesa, sladkorja, masti, olja in testenin. Število interesentov za prehranjevanje v gostinskih obratih od dne do dne rase. Kolikor je le mogla, je uprava olajšala težave svojega članstva pri okratovanju in je zaradi tega po raznih manj uspešnih skušnjah naposled organizirala lastno aprovizacijo, ki je sama skrbela za razdeljevanje moke. Prav tako je zagotovila svojim članom tudi redno mesečno dobavo sladkorja.

Po predsednikovem poročilu je mestni načelnik dr. Frelih obrazložil zborovalcem, kako se bodo v bodoče dodeljevale potrebne količine živil gostinskim podjetjem. Predsednik Zveze gostinskih podjetij g. Majcen pa je poročal o akcijah, ki so bile v zadnjem času storjene v korist gostinskih podjetij. S priznanjem je ugotovil, da so njihovi zastopniki pri oblastvih vselej našli razumevanje.

Sledilo je še poročilo tajnika dr. Pavlička, iz katerega posnemamo, da šteje združenje precej nad 300 članov, od katerih jih je dobršna polovica žensk. Število članov in obratov je od lani padlo. **Ljubljana sama ima zdaj 8 hotelov, 15 kavarn, 7 restavracij, 243 gostiln, 18 krčem, 43 buffetov in 9 ljudskih kuhinj.**

Poslovanje združenja je pregledal nadzorni odbor, v katerem so bili gg. Jernej Jelenič, Janko Skerlep in Vlado Turk. Nadzorstvo je zborovalcem poročalo, da je uprava vedno poslovala po navodilih prejšnjih občnih zborov in spoštovala pravila združenja, pa je zaradi tega vse poslovanje ves čas potekalo redno.

Jubilejnemu zborovanju je sledil še občni zbor Bolniške blagajne združenja, kateremu je prav tako predsedoval g. Dolničar. Blagajna je bila ustanovljena že pred 35 leti in so bili njeni ustanovitelji med pionirji domačega socialnega zavarovanja. Za zdravila in zdravnike je izdala 371.000 dinarjev in je bila lani popolnoma izčrpana. Po zmanjšanju izdatkov je bilo potem preteklo proračunsko leto zaključeno s prebitkom 80.000 din. Najhujša blagajniška postavka so seveda plačila zdravil lekarnam. Na kraju tega zborovanja so bili soglasno sprejeti predlogi, naj se smotrnejše uredi izdajanje zdravil. Če so na razpolago dobra domača zdravila, naj se blagajna poslužuje teh namesto dragih tujih. Prispevek za blagajno naj se poviša na 25 lir mesečno, pri dajatvah pa naj se po vpoštevanju socialno šibkejših kategorizira članstvo. Nazadnje so bila pravila Bolniške blagajne tudi nekoliko spremenjena. Upravi in še posebej predsedniku g. Maksu Dolničarju se je na kraju zborovanja v imenu vseh zborovalcev najlepše zahvalil član g. Maček za požrtvovalno delo v prid vsega stanu. Združenju tudi mi toplo čestitamo ob zlatem jubileju in mu želimo čim lepši razvoj pod ugodnimi zvezdami, ki morajo z mirom slej ali prej spet zasijati.

Naši lepi kraji na Dolenjskem

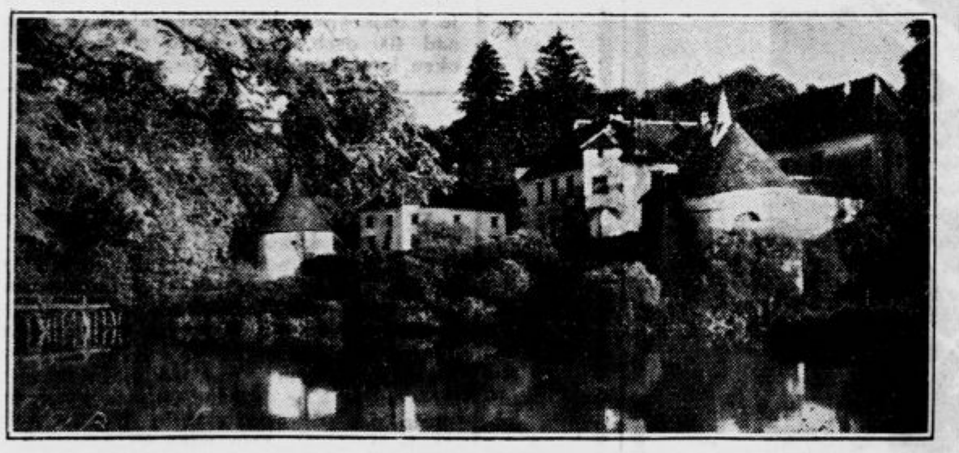

Ko te ponese cesta iz Novega mesta v Dolino gradov, zbudi onkraj prijaznega Šent Petra vso tvojo pozornost romantični grad Otok, ki je sploh štet med najzanimivejše gradove na Slovenskem. To je ljubezniva idila na otoku Krke, proslavljen v znanem Tavčarjevem romanu »Otok in Struga«. Odtod so izleti v najrazličnejše kraje. Blizu Otoka je premogovnik, ki mu v novih razmerah pripada prav znatna vloga.

Eksc. Maršal De Bono

je bil svečano sprejet na Dolenjskem

Novo mesto, 20. junija

Eksc. Maršal De Bono, inspektor prekomorskih čet, je doživel na svojem inspekcijskem potovanju iz Ljubljane na Dolenjsko prisrčne sprejeme, dostojne njegove velike veljavnosti v hierarhiji italijanske vojske. Že v Trebnjem se je zgodaj zjutraj zbralo mnogo prebivalstva, da mu izreče dobrodošlico. Hiše so bile okrašene z državnimi zastavami. Ljudstvo se je zbralo pred občinsko hišo, kamor je prikorakalo tudi vse vojaštvo in fašistična milica z oficirskim zborom in poveljnikom konzulom Borgio na čelu. Civilna oblastva je zastopal poleg drugih predstavnikov župan g. Ivo Ban. Ko se je Eksc. Maršal Emilio De Bono pripeljal z Eksc. generalom Robottijem v Trebnje, je godba črnih srajc zaigrala himno. Eksc. Maršal je nato obšel na trgu zbrane čete in jih toplo pozdravil. Takoj nato so se zbrali k raportu vsi oficirji s konzulom Borgio. Razgovor je potekal v običajni prisrčnosti. Eksc. Maršal De Bono se je nato ob toplih pozdravih poslovil in se v spremstvu poveljnika Armadnega Zbora Eksc. Robottija odpeljal dalje proti Novemu mestu.

Dolenjska metropola, ki ji v Ljubljanski pokrajini pripada važna naloga, se ob vsaki slovesni priliki dobro zaveda svoje veljavnosti, zato je tudi za sprejem odličnega gosta storila vse, da izkaže Eksc. Maršalu De Bonu dostojanstven pozdrav. Že zgodaj so z javnih poslopij in ostalih hiš zaplapolale trikolore. Delo je počivalo. Ljudstvo se je zbiralo na Glavnem trgu, kjer je pred mestnim magistratom na visokih jamborih plapolalo šest trobojnic in praporov z liktorskimi znaki. Za sam sprejem je bila pred Pauserjevo trgovino postavljena tribuna, obilno okrašena z zelenjem in državnimi zastavami. Tu so bili k sprejemu zbrani vsi predstavniki uradov, šol in korporacij, med njimi civilni komisar g. dr. Oton Griselli, mestni župan dr. Marjan Polenšek, policijski komisar Chiuselin, delegat podporne organizacije Fašistične Stranke dr. Frank in poveljnik Kr. Karabinjerjev kapetan Fava. Vojaštvo novomeške garnizije je prikorakalo v dolgi koloni in se razvrstilo na eni strani trga, na drugi pa je bila množica prebivalstva.

Ob 10. se je Maršal De bono pripeljal v Novo Mesto. V njegovem spremstvu so bili visoki vojaški odličniki, tako poveljnik II. armadnega zbora Eksc. general Robotti, poveljnik divizije »Isonzo« Eksc. general Romero in še nekateri drugi. Ko je Eksc. Maršal De Bono izstopil in je zaigrala godba, mu je raportiral general Romero. Nato je Eksc. Maršal De Bono v njegovem spremstvu obšel vojaške oddelke, jih prisrčno pozdravil in se pomudil v kratkih razgovorih z vojaki. Vsi so mu odgovarjali z vidno radostjo.

Po pregledu čet je Maršal z generalitet stopil na častno tribuno. Pričel se je defile ob zvokih divizijske godbe. Uspel je v popolno zadovoljstvo. Po končanem mimohodu je Eks. Maršal De Bono spet zapustil tribuno in obšel častno četo, ki mu je s polkovno zastavo na čelu izkazala pozdrav, medtem ko je tudi Maršal izkazal vojaško čast zastavi. Celotni sprejem visokega dostojanstvenika je bil za dolenjsko metropolo zela častен in razveseljiv dogodek.

Nabirajmo lipovo cvetje!

Razdelitev obiranja na mestnem magistratu

Ljubljana, 20. junija.

Nabiranje lipovega cvetja v Ljubljani je po mestnih drevoredih, parkih in nasadih, kakor smo že objavili, dovoljeno samo z dovoljenjem mestne občine ter se je v ta namen treba zglasiti v mestni vrtnariji. Ker so nas pa razmere naučile lipovo cvetje ceniti še bolj, kakor smo ga cenili prej, je mestna občina zagotovila lipovo cvetje predvsem socialnim zavodom.

Lipe ob Ljubljanici od Zmajskega do Šentpetrskega mosta ter lipe na Resljevi cesti bo obralo mestno zavetišče najbednejših v stari cukrarni. Lipe na Taboru so namenjene mestnemu zavetišču za onemogle v Japljevi ulici in hiralnici sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Lipe drevoreda od Gosposvetske ceste ob velesejmu do Lattermannovega drevoreda bo obral Delavski dom. Vse lipe ob Tyrševi cesti je mestna občina dodelila Rdečemu križu, da organizira obiranje in cvetje porabi za socialne namene. Lipov drevored ob pokopališču v Draviljah je pa namenjen tamošnjemu prebivalstvu, ki naj hiti v mestno vrtnarijo, da si vsaj vsaka hiša za malenkostno odškodnino zagotovi po eno drevo. Vsi tisti, ki dobe dovoljenje, so seveda popolnoma odgovorni, da ne bi poškodovali dreves, prav tako pa tudi, da ne bi pustili smeti pod drevesom.

Spet opozarjamo vso javnost, naj nabere čim največ lipovega cvetja za zdravilni in okusni čaj, prav tako pa tudi raznovrstnih drugih rastlin za zdravilo in čaj, ki popolnoma nadomešča dragi ruski ali kitajski čaj. Že doslej smo za pristni kitajski ali ruski čaj z dragim denarjem pokupili prav mnogo robidovega listja, ki so ga ženice nabrale po naših logih, trgovci poslali v tujino za malenkosten denar, nazaj smo pa dobili v lepih zavitkih svoje robidovo listje za drag denar kot pristni ruski ali kitajski čaj. Kako odličen po okusu in kako zdravilen je pa čaj, pripravljen iz raznovrstnih domačih rož in rastlin, so nas prepričala že razna domača podjetja, ki so že dala v promet raznovrstne mešanice kot nadomestek za drage, iz tujih držav in drugih delov sveta uvožene čaje. V sezoni češenj, rdečih jagod in borovnic opozarjamo, naj ljudje zbirajo in suše peclje češenj, jagodovo listje, od borovnic pa tako jagode kakor listje, ker je posušeno oboje prav dobro za čaj.

Italijanski koncerti v Ljubljani

Tiskovni urad Visokega Komisarijata objavlja:

Spričo zanimanja Visokega Komisarja Ljubljanske pokrajine, ki se mu je kot sodelavec takoj odzval predsednik Fašistične konfederacije profesionistov in umetnikov nacionalni svetnik Di Marzio, je bila Ljubljani zagotovljena vrsta koncertov, ki bodo prirejeni v času od konca junija do prvih dni avgusta. Na teh koncertih bodo nastopili najboljši zastopniki italijanske glasbene umetnosti z nadvse zanimivimi in redkimi programi.

Prvi koncert bo priredil trio Casella, Poltronieri, Bonucci. Sledili bodo koncert tria Ruta, Tassinari, Sabatini in nato še nastopi štirih drugih ansamblov. V ljubljanskih glasbenih krogih je vest o teh glasbenih prireditvah napravila najugodnejši vtis. Zastopniki teh krogov so izrazili Eksc. Grazioliju vso zahvalo za njegovo prizadevanje.

Konec znanega hotela

Milanski Hotel de la Ville, eden najbolj znanih prvovrstnih hotelov v mestu, ki je obratoval 105 let, je ustavil svoj obrat. Poslopje pri Korzu Viktorija Emanuela, v katerem je 27. januarja 1901., kakor je razvidno tudi iz spominske plošče na hiši, umrl Giuseppe Verdi, bodo po vojski podrli.

Splovitev italijanskega vlačilca v Budimpešti

V ladjedelnici budimpeštanske družbe »Ganz« so splovili na račun Italijanske družbe za podunavsko plovbo motorni vlačilec za vlačenje tovornih čolnov. Ceremoniji splovitve so prisostvovali zastopniki italijanskih in madžarskih oblasti.

Umetnostni zakladi alzaških cerkva

Umetnostne zaklade alzaških cerkva, ki jih je dala francoska vlada svoječasno spraviti v notranjost države, so se vrnili v zadnjih tednih na svoje mesto. Z ozirom na sedanji položaj pa so jih spravili v podzemlja, kjer so varni pred letalskimi napadi.

Iz Gorice v Vipavo in Sežano

V poznem popoldnevu, potem ko sva si bila z Bradivojem v Gorici ogledala park, ki je bil ves v cvetju pisanih vrtnic, ter še prirodni park grofa Coronia, nazobčani, starodavni goriški grad pa še to in ono lepoto in posebnosti Gorice, je z vso prožnostjo privozil naš Opel, v njem pa za volanom naš načelnik, ves nasmejan. Z eleganco je zapeljal pred kavarno, pred katero sva počivala, prožno skočil iz avta in vzhičen dejal:

Fanta, mladi mehanik v Kanalu je postavil pravilno diagnozo, četudi ji na kliniki niso prav zaupali. Majhen delec so izmenjali, prav tistega, ki ga je v izmenjavo določil mladi mehanik v Kanalu, in zdaj je voz spet ko nov.

Naju je to razveseljivo poročilo navdušilo in vesela sva bila zagotovila, da se bomo vozili v prerojenem vozu. — Na vasi so često boljši kovači, kakor pa v mestu, — je pomodroval naš, zdaj spet zadovoljni Bradivoj in se po štirih spravil na svoj dvojni sedež. Položil je, da ne bi trkali, buteljki refoška k sebi na levo in desno stran. Kar v vozu smo se poslavljali od solnčne Gorice. Avto je zdaj tiho in mirno vozil, da nismo čutili tal pod seboj. Oba — krmar in Opel — sta bila spet v svojem elementu.

Lepa, prelepa je avtomobilska vožnja ob krasnem panovškem in trnovskem gozdu v Šempas, pa naprej v Ajdovščino in v zeleno Vipavsko dolino. Počasi vozimo v poznem popoldanskem solncu po tem lepem svetu. Tu in tam stoje v zelenju črešnje, ki se jim zaradi obilice sočnega sadu veje šibe, drevesa kar žare rdeče in zlatorumene barve. Težko, sladko breme jih spreminja v pravljične sadonosne nagnoje. Cesta se izravna in Opel se veselo požene po ravni cesti; obcestne črno-bele zobe spreminja v en sam neskončni črno-beli trak, v katerega so na obeh straneh zasajene mlade platane; vse spet drvi mimo nas. V Šempasu obstanemo in takoj je krog nas skupina znancev in prijateljev.

V Ajdovščini so ljudje od sile uslužni. Vsakdo nam je hotel povedati, kje je firma, ki jo iščemo. — Pojdite nazaj! Tam v hiši pri drevesu je, — nam pokaže hišo možak. Ko dospemo tja, nas napoti prijazna ženska spet nazaj: — Tam, kjer stoji vaš avto, v hiši na levo je njegovo stanovanje, — je trdila. Tedaj nazaj — in zopet nič! — Pa mi vi povejte, kje stanuje Krušič, — vprašamo domačega vojaka. — Kar nazaj! Tam pri drevesu, kjer stoji gospod kaplan, v hiši na levo ima trgovino. Ne najdemo je! Stopimo h gospodu kaplanu:

— Le kje je Krušičeva prodajalna, prosimo, povejte nam, utrujeni smo že od hoje gor in dol po trgu! — ga poprosimo vljudno, že v lahnem obupu.

— Gospodje, kar nazaj in v ulico na levi! — nam veli prijazni gospod.

Tedaj — nazaj in v ulico na levi. Tu so balincali trije dečki.

— Fant, kje stanuje, ti nam boš pokazal, — odloči naš načelnik.

— Ma — bejžte nazaj! Zadnja hiša na levi! — vrže kroglo, in že zmagoslavno kriči: šiška, šiška!

— Ne boš! Tu imaš liro, pa nas povedi tja. — In res nas je povedel h Krušiču, toda ni ga bilo doma.

Upehani sedemo v voz pa hajd v Vipavsko dolino, v večno mlado Vipavo — solnčno zelenico. Očarljiv pogled po vsej prostrani solnčni dolini, valoviti kakor hudo razburkano morje. Na levi jo obrobljа in brani pred mrzlimi severnimi vetrovi dolgi čaven. Od Vipave naprej, tam v daljavi, pa prevzame budno stražo divji Nanos. Na skrajnem koncu čavna, na njegovem pobočju, že štrle iz hriba škrbine, ostanki vipavskega gradu. Že se tudi belo svetlika Vipava sama, ki nam hiti vsa vzhičena, z vsem, kar nam je ljubega v njej, naproti in že nas sprejme vase. Kje naj postanemo? Pri Krhnetu vendar!

Iz staroznane furmanske in oštirske gostilne so napravili pravcati hotel z res lepim pročeljem. Le kaj bi rekli naši nekdanji furmani in oštirji, ki so se vozili z vpregami iz krajnske dežele kupovat vipavca, rebulo in še drugo žlahtno kapljo vipavskih trt, ko bi zagledali sicer tako lepo prenovljeno svojo staro Krhnetovo obcestno oštarijo. Zmajali bi z glavami se malo namrdili pa vseeno vstopili. To bi jih čakalo veselega presenečenja, zakaj imenitna, stara, obokana nizka veža, ki jo je sama ljuba domačnost, je ostala nedotaknjena, za najbolj primeren spomenik našim krajnskim furmanom in gostilničarjem, ki jih je bila desetletja vedno natlačena. Še danes je zaželjeno zatočišče vseh trudnih, lačnih in žejnih pa tudi domačini in ljubljanska gospoda jo na moč obrajtajo. V nji se zdaj suče gospodinja, ki je vredna naslednica vseh svojih prednic, neumorna gospa Ivanka. Prisedemo h gopodarju, h gospodu Krhnetu, ki nam pove to in ono vipavsko zanimivost, zdaj v prozi zdaj v lastnih verzih, v katerih je tolikanj tople pesniške ljubezni do narodnega blaga in vipavske zemlje.

Zamuda v Soški dolini je grozila prevreči naš potni načrt, čemur smo se odločno uprli, zakaj utrujenost se nas je jela polaščati, zlasti pa Bradivoja, ki svojih dolgih hoje vajenih nog že drugi dan ni kaj prida uporabljal, marveč jih je, skrčene tiščal pod moj sedež. — Gremo? je pozavniško priganjaje pobaral mož dolgih nog. — Gremo! — Smo pritrdili. Le še malo prisrčnega poslavljanja je bilo in posedli smo v vozu.

Vozimo mimo vipavskih senožeti, jih v topem kotu prerežemo in brzimo na klanec in potem z goličave na goličavo. Na desni se nam prikažejo na vrh hriba nalepljene jaslice, — Štanjel: le sleme golega hriba glede izza streh, zvonik pa ponosno kaže v nebo. Žal, da nam je preveč od rok. Naprej! V Dutovlje! Cerkev kraj vasi se ostro odraža od večernega neba. Opel hiti, hiti! Zavije na levo in sredi Dutovlj obstane; seveda — pred Ukmarjem. Vesela nas strežeta mladi gospodar in gospodinja. Gospod Marjan trdi, da je pršut posebnost vsega Krasa, teran pa pristno dutovljanski, ki ga plačujejo radi celo liro dražje, kakor druge, saj je edinstven. Natočili smo ga na zdravje vseh, toda, za čudo, Bradivoju ne gre v slast odlična malica. Ne dotakne se teh posebnosti, on, ki bi si dal ob drugih prilikah obriti brado za tako poslastico. Upravičeno sva bila z vodjo v skrbeh za njegovo zdravje.

Večerilo se je že in ker smo morali še v Tomaj, smo se od prijaznih gostiteljev poslovili, se založili s popotnicami, potem pa odpeljali.

Malo pred Tomajem postanemo ob vili na prečudno lepem razgledniku. Naši pogledi so zajeli širne kraške goličave v njenih svojstvenih lepotah, ki jih je treba bolj razumeti in občutiti, ko pa videti. Pozvonimo. Na vratih vile se pojavi dama in nas malo začudeno gleda.

— Smo prav prišli? Pozdrave prinašamo, — pozdravim.

— Ah, tako! Dobrodošli gospodje, prosim! nas ljubeznivo povabi na vrt, ki je poln špalirjev bujno razcvetenih, strokovnjaško, z vso ljubeznijo gojenih vrtnic žlahtnic vrst in barv.

Z globokim spoštovanjem smo vstopili v vilo, v sobo, kjer so me presenetile umetnine, oljnate slike, Britofa, portret umetnikove matere in pokrajine. To so dela umetnika Alfonza Grabnerja, svaka gospodične Kosovelove.

— Kje je zatisnil oči naš pevec? — tiho vprašam.

— Prav v tej sobi, dé tiho in zamišljeno dama.

Kraj nas prevzame, da smo spoštljivo umolknili. Potem nas je še prijazno povedla iz hiše po zeleni trati na skromno pokopališče, pokopališče, ki z ničimer ne spominja smrti; v najlepšem skladu je z okolico. Visoka trava med grobovi kliče kosce. Le svojemu Srečku so večno tihi prebivalci tega kraja, kraja večnega miru, od srca radi dovolili izjemo; tam v kotu počiva v svojem rožnem spanju, ki ga z vso ljubeznijo gojé skrbne dobre sestrine roke. Da, tu, ob očetu in materi počiva on, ki je v mislih na nas sam sebi zapel najbolj presunljivo žalostinko: »Ognja prepoln, pol sil, neizrabljen k pokoju bom legel.« In 15 let je že od tega ...

Z zadoščenjem v srcih, da smo — redki obiskovalci — postali ob grobu našega Srečka in se poklonili njegovim manom, smo se vrnili v hišo, ker nam je domačica natočila terana s Kosovelovega. V njegov spomin smo stojé izpraznili kozarce in s pobožnostjo v srcih, ko da bi zapuščali božji hram, smo odšli na vrt, kjer smo se poslovili. Dama, čuvarica svetinj, je ostala sama, sama sredi rožnega gaja.

Na Sežano smo privozili v temi. Sprejela nas je blaga gospa Mahorčičeva, ki nam je takoj odkazala sobe, potem pa šla pripravljat večerjo. Bradivoj si je kmalu opomogel, pa je vzlic temu pobegnil v posteljo. Z načelnikom in gospo smo še katero rekli, potem pa sva odšla spat tudi midva. Bradivoj je pravkar odžagal že dvoje trdih debel. Ko sva legla, je načel tam v sosedni sobi že tretje, od zlomka grčevo deblo. — Ti kar žagaj, blaga duša, — sem si dejal, se prevalil na levo in zaspal ko v devetih nebesih.

Borbe ob Donavi

To je bilo med pohodom proti Srbom, piše »Neues Wiener Tagblatt«. Od Niša so korakali Nemci proti Beogradu. Donavo so pustili na desni strani, kajti njena zaščita je bila prepuščena drugim edinicam na rumunskem bregu. Računati je bilo treba s tem, da bodo Srbi poskusili veletok zapreti za plovbo.

To zaporo bi lahko izvršili na dveh mestih. Ob velikem in malem Kazanskem prelazu se gore z obeh strani približajo in zožujejo strugo na 120 m. Ob Železnih vratih je tudi takšna ožina, samo da je 500 do 600 m široka. Skozi njo dere voda z brzino 5 do 6 m na sekundo. Pri Železnih vratih so zato na desni, srbski strani izgradili plovni prekop, v katerem so vlačilne lokomotive vlekle parnike navzgor. Obe ožini je bilo treba zavzeti s presenetljivo akcijo, preden bi mogel nasprotnik zaporo sploh izvršiti.

Če so ga hoteli presenetiti, ga niso smeli opozoriti z motornim ropotom. Tako so ostale na razpolago samo splavne vreče. Ponoči so jih pripravili in ponoči so se nemški pionirji na njih z divjo brzino spustili skozi Železna vrata. Izračunali so bili vse činitelje in so zato pristali točno na zapovedanem mestu ob prekopu na srbski strani. V temi so pionirji stopali čez nasip, prečkali so s svojimi splavnimi vrečami deroči prekop in skočili na kopno. Tam so se spotaknili ob dolge vrvi, ki so jih takoj prerezali.

To je bilo dobro, kajti vrvi so vodile do treh vlačilnih lokomotiv v teseni lopi, ki so bile druga z drugo sklopljene, stalno pod paro in bi jih srbski opazovalci v primeru potrebe morali spustiti v zrak. Vrvi so vodile do vzvodov lokomotiv. Tir so bili razdrli, tako da bi strmoglavile lokomotive v prekop in ga zaprle za promet.

Nemški pionirji so zadeli v nadaljevanju svoje akcije na odpor. Z gora so odjeknili streli. Pionirski napadalni oddelki so navalili proti kraju Stipu in presenetili z ročnimi granatami posadko, ki je taborila na kmetskih posestvih. Po kratki borbi so zavzeli Stip. Planinski lovci, ki so spremljali pionirje, so zavzeli višine okrog Železnih vrat in ta so padla tako Nemcem v roke. Toda od zgoraj se je spustil po reki navzdol parnik s tremi velikimi čolni, ki so bili naloženi s cementom. Ta ladijski vlak je bil tudi stalno pod paro. Na primernem mestu so prerezali vrvi in čolni s cementom so z veliko brzino splavali proti prekopu, ki bi ga s svojim tovorom zadelali. Toda Nemci so bili mislili tudi na ta primer. Čolne in parnik so po kratkem boju potopili s topovskimi streli na kraju, kjer niso mogli škodovati plovbi. Tako se je zapora Železnih vrat izjalovila.

Ob Kazanskem prelazu se je odigralo isto. Tudi tu so Srbi spustili v tok ladijske vlake s cementnimi tovori. Nemci pa so jih s topništvom potopili, preden so mogli strugo zapreti. Pionirji so s presenetljivim napadom zavzeli 300 m visoko in strmo obalo na srbski strani. Zgoraj so odkrili rov za veliko razstrelitev, ki so jo bili pripravili, da b' ob primerni uri zadelali ozki rečni prehod. Toda do te razstrelitve ni nikoli prišlo.

Smrtna vožnja čez Atlantik

Neka švedska novinarka, ki je na finskem parniku srečno opravila potovanje preko Atlantika, opisuje na prodirljiv način živce uničujoče stalne prežanje na smrtno nevarnost v tej »predsobi smrti«, kakor imenuje Atlantik. Njeno potovanje je spadalo med »razmeroma nedolžne«, a je bilo še vedno dovolj značilno.

Že kratko potem, ko je parnik zapustil newyorško luko, jih je spomnil na vsepričujočo vojno angleški rušilec ki jim je dal potrebne opomine in navodila, kako naj plovejo. Drugo svarilo je bilo to, da so ujeli radijsko sporočilo nekega norveškega parnika, ki je plul pod angleško zastavo in sporočal, da ga zasleduje sovražna ladja. Zadnja njegova vest po radiu je velela: »Sovražnik me zasleduje, javil se bom ponovno«. Javil pa se ni več.

Nekoliko dni pozneje so pluli mimo kraja, ki je bil na kapitanovi karti označen z osmimi krožki s križem. To je pomenilo, da je bilo na tem mestu dan prej osem angleških ladij potopljenih iz nekega konvoja. Naslednji dan so zagledali prvo mino. Med vožnjo so potem v jutranji sivini opazili še šest min, ki so zdrčale mimo ladijskih vijakov. Bile so videti dovolj zločeste. Neki diplomat, ki se je vračal iz Washingtona, je skušal razstreliti te mine s kapitanovo puško za lov na slone. Poskus pa ni imel uspeha.

Pravi pas strahu pa je po izjavi švedske novinarke vodovje v bližini britskih otokov. Tu se pojavljajo vsako jutro, na minuto točno nemški bombniki za dolge polete in nobena ladja nima tu upanja, da jim uide. Kmalu potem je finski parnik sprejel na krov 25 preostalih članov posadk treh potopljenih parnikov. Bili so večinoma Švedi. Parnike so potopili nemški bombniki in so bili naloženi z bencinom.

Razpoloženje na ladjah, ki plovejo preko Atlantika je povsod isto: strašna napetost, čakanje, ki uničuje živce, stalno prežanje na smrtno nevarnost. Vsi pogovori se vrtijo okrog iste snovi, okrog »nevarne trojice«: podmornice, bombe in mine. Mornarji, ki so drugače tako mirni, postanejo nervozni. »To ni samo napetost ali običajni navadni strah,« zaključuje novinarka svoje poročilo, »temveč nekaj povsem drugega, dosti težjega, to čakanje na nekaj nenadnega, na skoraj popolnoma sigurno zajamčeni pok.«

Bratovo pismo — dobitek v loteriji

Potujoči prodajalec Matteo Dionisio iz Castelletta v novarskem okrožju je prejel prvo pismo svojega brata, odkar je ta padel v vojno ujetništvo. Takoj si je izmislil, da bi iz številk, ki jih je navajalo pismo, igral kvaterno. Bile so to številke 5, 15, 16 in 59. Stavil je nanje 4 lire. Te številke so v resnici izžrebali in Dionisio je zadel nad 300.000 lir.

Vihar nad Alahabadom

Iz Delhija poročajo, da je silen vihar v Alahabadu in vzdolž indijskega primorja uničil 3000 koč. Po viharju so nastale velike poplave. Doslej so naštelili okrog sto človeških žrtev.

Zaklonišča v haremu

Ukrepi za zaščito civilnega prebivalstva proti napadom iz zraka so v Jeruzalemu med mohamedanskim prebivalstvom povzročili nekaj razburjenja. Nastalo je namreč vprašanje, kako naj bi se žene iz haremov zatekale v zaklonišča, kjer bodo tuji možje. Za sedaj so predlagali, naj bi v zaklonišči uredili posebne haremske oddelke, kakršne imajo n. pr. v palestinskih železniških vozovih. Bogati moslemi pa gradijo za svoje žene seveda posebna zaklonišča.

Ameriške milijonarke

Po najnovejši statistiki je v Zedinjenih državah 2800 žensk, ki razpolagajo z milijonom dolarjev in več. Najbogatejša med temi milijonarkami ima okrog 200 milijonov dolarjev, nad 400 pa je žensk, ki jim znaša imetje nad 20 milijonov. Zanimivo je, da je v Ameriki dosti več milijonark nego milijonarjev.

Prstan v konservni škatli

V neki tovarni konserv v Braunschweigu je neka delavka pred časom med delom izgubila poročni prstan. Zaman ga je iskala. Delavka, žena moža, ki je pod orožjem, je bila nad to izgubo zelo žalostna.

Pred nekoliko dnevi pa je neka gospodinja v Ottensenu v konservni škatli v svoje začudenje našla prstan. Ker je bil na škatli naslov tvrdke in je bil tudi prstan označen z monogramom, ni bilo težko dostaviti izgubljeni obroček pravim rokam.

Podkve prinašajo srečo...

Vagon podkev, ki so jih zavrgli lastniki, prihaja v sedanji vojni prav vsaki železarski industriji

Povratek francoskih vojnih ujetnikov

Z uradnega mesta v Vichyju odločno demantirajo vest, po kateri naj bi eden izmed zadnjih kontingentov osvobojenih vojnih ujetnikov obstajal iz samih aktivnih častnikov, ki naj bi se bili s častno besedo zavezali, da ne bodo nastopali proti Nemčiji in da bodo nemškim oblastem vsak čas na razpolago.

V zvezi s tem demantijem objavljajo prvič točne številke o doslej izpuščenih francoskih vojnih ujetnikih. Do 6. t. m. se je vrnilo iz ujetništva 45.912 Francozov, ki so bili v vojnem ujetništvu. Med njimi je bilo 1914 častnikov. Te številke pa ne obsegajo ujetnike, ki so pripadali sanitetni službi.

Nemške oblasti so med tem odredile, da se izpustijo novi kontingenti vojnih ujetnikov, in sicer gre za družinske očete ali prvorojence iz družin z najmanj 4 mladoletnimi otroki. Doslej so se vračali domov pred vsem ujeti Francozi iz zasedenega ozemlja, od 13. dalje pa se vračajo domov tudi tisti, ki domujejo v nezasedeni Franciji.

Bitka med belimi in črnimi

Na glavnem trgu enega izmed newyorških ljudskih predelov je prišlo do krvavega spopada med belimi in črnimi.

Neki vojak je srečal belo žensko, ki jo je spremljal zamorec, pa jo je začel psovati ter ji groziti, da jo bo pretepel. Zamorec se je v njeno obrambo zaletel proti njemu. Na hrup je priteklo od vseh strani dosti belcev in zamorcev, tako da je v najkrajšem času sodelovalo v spopadu nad 400 oseb, medtem ko so iz bližnjih oken letele prazne steklenice, opeke in vrči vode. Bitka je trajala dobre pol ure, nazadnje je pribrzel tucat policijskih avtobusov, in z mnogimi streli so agenti množico razpršili. Na tleh je obležal vojak, ki ga je zadelo bodalo v srce, številne osebe obeh plemen so bile ranjene. Policija je aretirala kakšnih štirideset oseb.

Mrtva kokoš, ki povzroča smrt

V kurniku družine Moro v Genovi so našli mrtvo kokoš.

Ne da bi se pobliže zanimala za vzroke, ki so pokončali živaL, jo je ga Morova dala v lonec in skuhala. Opoldne so kokoš servirali. Pol ure pozneje so se male, dve in polletne Mirelle Morove lotile silne bolečine v trebuhu. Prepeljali so jo takoj v bolnišnico, kjer so ugotovili, da se je zastrupila s pokvarjeno jedjo. Uro pozneje je mala umrla. Dan nato so pripeljali v bolnišnico tudi njeno mater, ki so se ji pojavili isti znaki zastrupitve. Njeno stanje je zelo nevarno.

Todt obišče Bolgarijo

Nemški minister za ceste in oboroževanje Todt bo na izrecno prošnjo bolgarske vlade obiskal Bolgarijo.

Počitek v travi

Vojaki nemškega motoriziranega oddelka počivajo po delu ob motornih vozilih

ANEKDOTA

Vojvoda Coigny je zaradi ženitve postal sorodnik markiza Constanta. »Veš li«, mu pravi ta pri neki priliki, »zelo se čudim, da še nisem nikoli večerjal pri tvoji soprogi!« »Zares, pri Bogu! Jaz ravno tako še ne! — Ti, kaj pa bi bilo, če bi šla oba skupaj k njej, da bi se malo pozabavali?«

VSAK DAN ENA

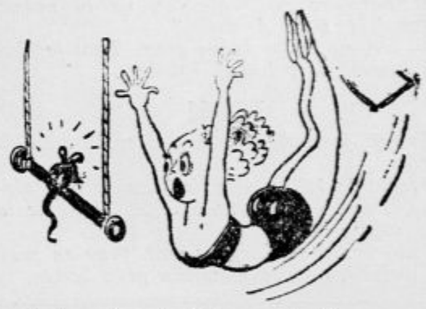

»Joj meni — kaj bo pa zdaj?«

Kulturni pregled

Smrekarjeva razstava v galeriji Obersnel

Hinko Smrekar je čisto svojevrsten pojav na obzorju naše likovne umetnosti. S svojimi risbami je spravil v zadrego že marsikoga, ki se trudi pisati o naši umetnosti. Nič ne sodi v splošni razvojni razpored novodobnega slikarstva in težko mu je najti sorodnega vzornika. Stremljenje kritikov po nekaki sousmeritvi moderne umetnosti, ki se pojavlja vedno takrat, ko umetnik ne sledi nekim diktatom sodobnih šol, se opaža redno pri ocenjevanju Smrekarjevih del, ki jim očitajo predvsem literarnost. Zda si mi pa, da prav ta literarnost označuje Smrekarjevo posebno sposobnost, ki bi jo bilo treba vedno iznova poudarjati in ji priznati pravico do obstanka in razvoja. Je pač njegov način, dela nekaj povsem svojevrstnega in izvira nedvomno iz njegove izredne prirojene sposobnosti pripovedovanja s pripomočki risarske umetnosti.

O vsebini njegovih deloma humornih in satiričnih, deloma pravljičnih in fantastičnih snovi ne bom govoril. Morda vzbuja ta ali ona snov odpor, morda umetnik ponekod preveč naglaša grehe sodobne družbe — morda pa ima prav in še premalo vihti svoj satirični bič? Naj o tem premišljajo moralisti. Za presojanje umetniške vrednosti Smrekarjevih del je mnogo važnejše vprašanje: kako izraža svoje misli?

S kompozicijo si umetnik menda ne dela problemov s preračunanimi delitvami ploskve in z uveljavljenjem kakih obrabljenih pravic. Preveč mu vrejo misli, preveč mu silijo izpod prstov na papir. Na njegovih risbah vse mrgoli, vsak prostorček je uporabljen in do kraja napolnjen

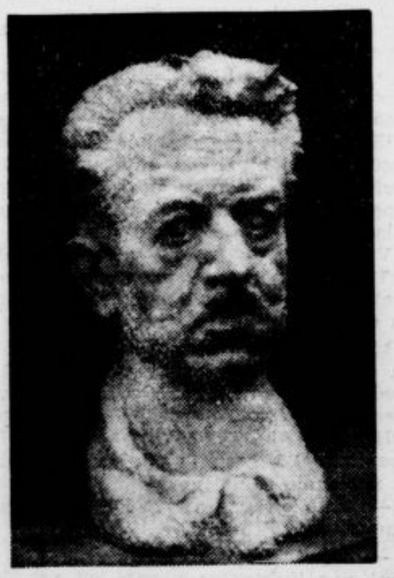

L. Dolinar: Portret slikarja H. Smrekarja.

s figuralnimi in živalskimi akterji. Kar drugim dela težave, je njemu igrača. Človeško figuro, bodisi kot akt ali v kostumu, postavlja v vsako mogočo pozo ter ji daje poljubne živahne kretnje. Pri tem nikdar ne greši proti anatomski pravilnosti, nikdar ne pozablja na kosti in mišice, ki dajejo človeškemu telesu njegovo obliko. Tako risanje ni nikdar dekorativno igračkanje, ni nobeno skrivanje, temveč resno delo umetnika, ki mora zbujati spoštovanje s svojim znanjem.

Večina risb je izvedena s peresom ter eno- ali večbarvno kolorirana, več jih je izvršenih s svinčnikom, nekaj pa samo s čopičem v akvarelni tehniki. Niso pa vse delane z enako pazljivostjo. Pri domislekih o aktualnih temah se pozna večkrat prevelika brzina dela (a tudi tu mu ne spodleti nikdar in mu ne moreš priti na sled kakega zarisavanja), medtem ko je posebno pri naročenih delih — ilustracije za knjige — vesten do skrajnosti ter rešuje svoje naloge po najboljših načelih grafične umetnosti.

V zadnjem času se je mnogo razpravljalo o slovenstvu v naši likovni umetnosti. Če se to slovenstvo izraža v ustvarjanju slovenskega tipa, moramo priznati Smrekarju v onih risbah, kjer nam predstavlja našega kmeta, prvenstvo. Poglobil se je v vse značilne posameznosti njegovega lika in ga realistično ovekovečil takega, kakršen je — se ve, gledanega z očesom humorista in satirika.

Posameznih risb ne bom imenoval. Jih je preveč; saj napolnjujejo kar tri prostore Obersnelove galerije. Vse privabljajo domačine in tujce ter jim nudijo poleg zabavnega tudi mnogo resnega umetniškega užitka.

Naj končno omenim, da je v glavni dvorani tega podjetja nameščena zanimiva razstava z deli različnih slovenskih slikarjev in kiparjev.

—nt—

Zapiski

ADOLFO VENTURI

S senatorjem Adolfom Venturijem je izgubila italijanska kultura značilno osebnost nevsakdanjega formata. V svoji stroki — umetnostni zgodovini — je pripadal »pokolenju ustanoviteljev«, vrsti znanstvenikov, ki so to njivo, v kolikor ni bila še ledina, docela na novo in globoko izorali. Poslej niso več mogoči umetnostni zgodovinarji njegovega formata, zakaj mlajši morejo samo tu in tam izpopolniti to, kar je izvršil na tem področju Venturi s svojimi vrstniki. Tudi ni verjetno, da bi se v doglednem času pojavile gospodarske možnosti za take knjižne izdaje, kakor jih je podjetnost in svežost italijanskih založnikov omogočila Venturiju.

Treba se je spomniti predvsem Venturijevega poglavitnega, kar življenjskega dela »Storia dell'Arte Italiana«. To delo, ki je izšlo v letih 1901—1936, obsega 32 knjig. Ni verjetno, da bi bil mogel še kak današnji umetnostni zgodovinar spisati tako obsežno delo. Nove izdaje kažejo, da se tudi na tem področju uveljavlja načelo specializacije in delitve dela in novi večji zgodovinski pregledi so praviloma delo več strokovnjakov. Že teh 32 zajetnih knjig je vrednih celega človeškega življenja. Mimo tega je Venturi spisal vrsto manjših del in priobčil nešteto razprav v časopisu »L'Arte«, ki ga je sam ustanovil in urejal.

Pri vsem je najzanimivejše dejstvo, da je avtor največje italijanske umetnostne zgodovine samouk, ki si je na podlagi svojih razprav pridobil mesto nadzornika galerije Estense v Mantovi (l. 1878). Takrat mu je bilo 22 let. Deset let pozneje so ga poklicali v prosvetno ministrstvo v Rimu in tedaj se je začelo Venturijevo poglavitno delo. Po njegovi zaslugi in pod njegovim vodstvom se je izvršila inventarizacija vseh obsežnih umetnostnih zakladov Italije in v zvezi z njo preureditev njenih muzejev. Venturi je pokazal odlične organizacijske sposobnosti. L. 1890 mu je rimska univerza poverila predavanja iz umetnostne zgodovine, ki je bila takrat kot veda v Italiji močno zanemarjena in ji je prav Venturi pripomogel do veljave. Od l. 1886 je bil redni profesor rimske univerze. Leta 1901 je zapustil vodstvo »Amministrazione delle belle arti« in se je posvetil samo profesuri.

Italijani vidijo po vsej pravici v Venturiju apostola svoje nacionalne umetnosti in utemeljitelja svoje sodobne umetnostne zgodovine. In res ga ni med italijanskimi umetnostnimi zgodovinarji nobenega večjega in pomembnejšega, ki bi ne bil njegov učenec. Za tem gorečim ljubiteljem in tankočutnim poznavalcem lepih umetnosti bo ostala v italijanski estetski kulturi globoka in rodovitna brazda. — Adolfo Venturi je umrl pred dnevi v visoki starosti.

Mussolinijeva »Opera omnia« v japonščini. V Tokiju se je izvršila v prisotnosti več kakor štiri tisoč oseb ceremonija slovesne predaje poslaniku Italije pravkar izišle zbirke Ducejevih zbranih spisov v japonskem prevodu. Uvodno besedo na tej prireditvi je imel japonski zunanji minister Matsuoka.

Tiepolove risbe iz zbirk ljubljanskega Narodnega muzeja, o katerih je bila že ponovno beseda tudi v našem listu, bodo v nekaj dneh prepeljane iz Ljubljane v Trst, kamor spadajo in odkoder so jih prepeljali med svetovno vojno v Ljubljano. Našemu

Kronika

* **Kupujočemu občinstvu.** Čedalje bolj pogosto se dogaja, da stranke-odjemalci v trgovinah, ko so že krile lastne potrebe, zahtevajo še blago za tega in onega sorodnika in znanca. Ker taki nakupi za »druge« omogočajo prepovedano kupičenje blaga in špekulacijo z njim, imajo trgovci nalog, da take nakupe v interesu splošne potrošnje odločno odklonijo. Da se prepreči neupravičeno kupičenje blaga po posameznikih, naj stranke kupujejo le pri svojih stalnih dobaviteljih trgovcih. (—)

* **Diplomirani so bili na** pravni fakulteti univerze v Ljubljani gdč. Darinka Čobalova in Sonja Zdešarjeva, gg Ljubo Brezigar, Vasko Škapin, vsi iz Ljubljane, Marijan Šober iz Ptuja, Stanko Bajuk iz Draščičev pri Metliki in Jože Zapušek iz Gornje Jablanice. Čestitamo!

* **Odmev v italijanskem tisku.** Obisk sosveta Ljubljanske pokrajine v Rimu in posebno še njegov sprejem pri Duceju je vzbudil posebno velik odmev v vsem italijanskem tisku. Ni dnevnika, ki ne bi obširneje poročal o tem dogodku. Nekateri dnevniki so objavili tudi sliko sosveta ob sprejemu pri Duceju. Poleg teh vodilnih dnevnikov, ki so obisku sosveta posvetili daljše članke in v katerih so izčrpno povzeli komentar »Jutra«, so citirali naš list tudi številni pokrajinski dnevniki s prav toplimi naslovi.

* **Mednarodna zbornica za tujski promet.** Kakor poroča italijansko turistično glasilo, je bila ustanovljena v Rimu zbornica za mednarodni tujski promet. To dokazuje, kako važen bo tujski promet za bodočo zgradbo nove Evrope v okviru velesil osi. V novem duhu se bo mednarodni tujski promet mnogo bolje razvijal. Po zmagovitem miru osi bodo imeli turisti več prilike udeleževati se na gospodarskem, političnem in socialnem področju v raznih smereh. V tem bo eden najvažnejših uspehov tujskoprometne politike, ki jo bo vodila nova zbornica mednarodnega turizma po svojih podružnicah.

* **Naloge tržaškega pristanišča.** V tržaškem Fasciu so se zbrali industrijski delavci, dirigenti Sindikata in pristaniških družb v Trstu, komponenti Direktorija, zaupniki Sekcije in tehnični zaupniki. Razpravljali so pod predsedstvom tajnika zveze, tovariša Ibrena Utinberghe, o zadevah tržaškega pristanišča v okviru vojne. Vodja Sindikatov pristaniških delavcev, tovariš Albino Usai je med drugim povedal, da so težkoče glede trgovine že premagane in je tolmačil prvenstvo Trsta na osvobojenem Jadranu. Tajnik Zveze je tudi naglasil gospodujoči položaj tržaškega pristanišča na Jadranskem morju in se je dotaknil vprašanj vedno večjega pomorskega prometa. Omenil je zgodovinsko važnost osvojitve Jadrana in počastil spomin padlih junakov, ki so se na kopnem, v zraku in na morju borili za domovino. Naglasil je veliki pomen Trsta v prekomorskem prometu in je opisal delo po direktivah predsednika Konfederacije in Korporacijskega ministra za dokončno zmago delavskih množic, ki so dokazale zavidanja vredno ljubezen do svoje velike domovine. Dotaknil se je tudi delavske zavarovalne organizacije in položaja delavcev in njihovih družin. Po nekaterih slučajnostih, je tajnik Zveze zaključil sestanek s poudarkom, da bo tekoča vojna prinesla gotovo zmago domovini. Sestanek se je končal s pozdravom Duceju.

* **Lastniki nabiralnikov** (šparovčkov) pri domačih hranilnicah (šolarčki) se opozarjajo, naj prinesejo ključke v zavode, da bodo ti lahko zamenjali denar.

Iz Ljubljane

—lj **Večer italijanske in slovenske lirike.** Narodno gledališče v Ljubljani priredi v ponedeljek 23. t. m. v operi pomemben recitacijski večer italijanske in slovenske lirike. Posvečen liriki dveh narodov, bo razdeljen v 2 dela in bo izvajan v 2 jezikih, in sicer tako, da bodo italijanske pesnitve prednašane v slovenskem prevodu doktorja Alojza Gradnika, slovenske pa v italijanščini, v prevodih L. Salvinija, profesorja Umberta Urbanija, ge. Šinkovic-Mayer in gospodične Marije Samerjeve. Tako bo prvi del sporeda obsegal izbor italijanske lirike, ki je sestavljen tako, da bo nudil kratek pregled velike italijanske poezije od Danteja do Enrica Fornisa, drugi, slovenski, pa bo obsegal slovenske poete od Prešerna do Vide Tauferjeve. Uvod v ta znameniti večer bo govoril med nami bivajoči zaslužni posredovalec slovenske književnosti med Italijani, profesor Umberto Urbani. Recitirali pa bodo člani Narodnega gledališča v Ljubljani, ge.: Mila Šaričeva, Mira Danilova, Mileva Boltar-Ukmarjeva in gg.: režiser Ciril Debevec, Slavko Jan, Emil Kralj in režiser Ivan Levar. Recitacijski večer bo svojevrsten prinos k zbližanju dveh narodnih občinstvu bi bilo gotovo ustreženo, če bi moglo videti pred vrnitvijo to dragoceno zbirko velikega beneškega umetnika, saj je bila skoraj četrt stoletja pri nas samo skrita, ni pa bila nikdar dostopna javnosti. Sedaj, ko se bo v novih razmerah vrnila v tržaški muzej, bi bila prilika, da jo spozna tudi Ljubljana, seveda če to dopuščajo tehnične in druge možnosti.

Literarni večer mladih v spomin pesniku Šeligu. V petek 27. t. m. ob 21. bo skupina mladih književnikov priredila literarni večer v spomin svojega pokojnega tovariša in prijatelja Jožа Šeliga. Iz svojih del bodo brali: Emil Frelih, Zdravko Ocvirk, Ivan A. Ribič in Damjan Vahen, pesmi pokojnega Šeliga pa bo bral član Narodnega gledališča Stane Sever. Večer bo v Frančiškanski dvorani. Dobiček od prodanih programov je namenjen za sirote pesnika Šeliga.

Emil Frelih, znan tudi kot operni režiser, bo izdal v kratkem zbirko črtic in novel »Materi«. Knjiga bo posvečena slovenski materi, njeni ljubezni in požrtvovalnosti.

Stoletnico smrti M. J. Lermontova je pred dnevi proslavil s posebno prireditvijo slovaški radio v Bratislavi. Ob tej priliki se spominjamo, da je nameravala tudi Ljubljana proslaviti jubilej velikega ruskega poeta. Predvsem bi izšel večji izbor prevodov iz njegove poezije, ki ga je skrbno in z ljubeznijo pripravljal pesnik Mile Klopčič. Žal da je tega vnetega častilca in prevajalca Puškina, Lermontova in Bloka zajela vojna vihra izven slovenskega ozemlja in je prišel v ujetništvo. Prijatelji Lermontova bodo tem rajši posegli po življenjepisnem romanu A. Lutherja »Demon«, ki je izšel malo pred novo balkansko vojno v slovenskem prevodu M. Klopčiča.

Gledališče in vojna. V »Popolo di Roma« z dne 18. junija čitamo zanimive misli ob sklepu gledališke sezone. Pisec pravi, da sedaj ni časa za razglabljanje umetniških vprašanj gledališča, za besede o gledališki poeziji in o ustvarjanju. Prav in poglavitno je danes vojna, zakaj od nje zavisi individualna in socialna usoda vseh nas in vsega sveta. Vojna leži na dnu naših misli tudi tedaj, ko se zdi, da nočemo misliti nanjo. Prav gledališče pa je dandanes silno oddaljeno temu elementarnemu življenjskemu pojavu. V drugih umetnostih, kakor v slovstvu in v slikarstvu, se je v zadnjih odločilnih letih vendarle pojavilo tu in tam kakšno znamenje, da se bliža ta neizmerni pojav, tako kakor priroda naznanja prihod nevihte. Toda v teatrskem ustvarjanju ni o njem ne duha ne sluha. Pisec navedenega članka si to razlaga tako, da obstoje pač gledališki avtorji, ni pa gledališkega pesnika. V novih dramatskih delih se včasi zazdi, da je tu in tam naznačeno kaj, kar napoveduje sedanje usodne dogodke, toda stvar se kaj hitro obrne na konvencionalna pota. To, kar je včasih v samem delu, se kaj pogosto razbline v vprizoritvi, podleže izrazito gledališkemu posegu režiserja ali interpretaciji igralca. V Italiji ni bilo še nikdar toliko govorjenja o realizmu kakor danes, vendar je samo največjim pisateljem uspelo, da pokažejo pravo razumevanje današnje stvarnosti in da jo potlej umetniško ustvarjajo. Dejansko pa prav gledališče kaže, da je umetnost še daleč od življenjske stvarnosti. Vsi smo v zadnjih desetletjih občutili, da nastaja nov svet, čigar meje so še neraziskane, vendar so se zlasti v teatru še nadalje pojavljale izključno oblike starega sveta, življenjsko prazne in zastarele — meni kulturni kronist rimskega lista.

V pariški Comédie Française so imeli minule dni prvo predstavo v nemškem jeziku. Igrali so Schillerjevo »Kovarstvo in ljubezen«.

Bolgarsko Narodno gledališča v Sofiji bo z ansamblom 34 umetnikov gostovalo v Berlinu in Frankfurtu, kjer namerava vprizoriti dramo Ivana Vazova »Bojevniki za svobodo« in Schillerjevo »Kovarstvo in ljubezen«.

Nova številka »Našega roda«. Pravkar smo prejeli zadnjo številko 12. letnika mladinskega mesečnika »Naš rod«. Pridružujemo si podrobnejše poročilo o vsebini najboljšega slovenskega časopisa za mladino, za sedaj samo beležimo izid tega zvezka, ki prinaša na uvodnem mestu sestavek: »Slovenski mladini«. V njem poudarja pomen 3. maja in Kraljevega dekreta, ki iz njega seva duh pravičnosti in videvnosti. »Zato lahko mirno gledaš v bodočnost tudi Ti, slovenska mladina... S spoštovanjem glej vedno nanje, ki hočejo biti zaščitniki Tvojega materinega jezika in narodnih običajev.« Uredništvo poziva mladino k ljubezni in zvestobi do domovine.

Budimpeštansko Narodno gledališče je že objavilo repertoarni načrt za novo sezono. Težišče repertoarja bo v delih madžarskih avtorjev, posebej še v novitetah Zilahya, Borsanya, Merala in drugih. Izmed tujih avtorjev so zastopani Hauptmann, Giraudoux, Dumas, Molière, Strindberg, Shakespeare in Ibsen.

Zgodovina knjižnic. V nadaljevanju obsežnega dela »Handbuch der Bibliothekwissenschaft«, ki izhaja v redakciji Fritza Milkaua in Georga Levha, je izšel nad 1000 strani obsegajoči tretji zvezek z naslovom »Geschichte der Bibliotheken«.

Mozart. V zvezi z letošnjim jubilejem skladatelja J. W. Mozarta je izdal Wolfgang Goetz zanimivo knjigo: »Mozart. Sein Leben in Selbstzeugnissen«. Korespondenza, poročila in osebni zapiski pričujejo o življenju, delu in osebnosti genialnega glabenika.

še v spominu, je bila Marija Podpečanova najdena umorjena v svojem siromašnem stanovanju blizu mestne vrtnarije, kjer je bila poleti zaposlena. Umora je bil osumljen njen nečak Henrik, o katerem je na razpravi povedala njegova mati, tovarniška delavka Marija Dežmanova, da ga je nekoliko čudaška teta Marija, ki za nobenega sorodnika sicer ni bila vneta, imela zelo rada. Zaslišana mati je izrazila dvom, da bi bil fant umoril svojo teto, ki ji je tudi s svoje strani vračal njeno naklonjenost in ji je vselej rad ustregel. Razprava je preložena za nedoločen čas.

u— Sadjarska in vrtnarska podružnica Ljubljana I priredi v soboto 21. t. m. ob 17. (peti) uri na vrtu g. Franca Zelenika v Mencingerjevi ulici 37 (v Koleziji ob Gradaščici) praktične vaje v rabi modernega vrtnega orodja. Vaje bo vodil podružničin odbornik g. Franc Zelenik. Ko je sedaj obdelane mnogo več zemlje in so zasajene večje vrtne ploskve, je treba delo pospešiti in si ga olajšati z uporabo modernega vrtnega orodja. Kako, bomo videli v soboto pri teh vajah. Udeležba je svobodna vsakomur.

u— V strugi Ljubljanice se je že spet nabralo dosti blata in proda ter druge nesnage ter so popolnoma upravičeni nasveti, da bo treba strugo regulirane Ljubljanice spet otrebiti. Terenska tehnična sekcija za regulacijo Ljubljanice je seveda to že sama uvidela in namerava v kratkem izdelati za proračun potrebne meritve, nato bo pa predlagala, naj se to vprašanje čim prej uredi.

u— Glasbena šola »Sloga« bo imela ob sklepu šolskega leta tri produkcije, in sicer: v soboto 21., v ponedeljek 23. in v sredo 25. t. m. Produkcije bodo v Slogini glasbeni dvorani, Pražakova ul. 19, vsakokrat ob 17. uri. Nastopijo gojenci raznih oddelkov.

u— V počastitev spomina blagopokojne gospe Marije Sičeve je daroval g. Anton Šušteršič namesto venca znesek 300 din socialnemu odseku Rdečega križa.

Rdeči križ poroča

Na Poizvedovalni oddelek Rdečega križa so prišla obvestila o pogrešancih. Svojce naprošamo, da jih dvignejo v pisarni na Miklošičevi cesti 22-b:

Albič Antonija, Barle Ciril, Benulič Marijan, Blatnik Ivan, Bratkovič Silva, Brunskole Berta, Bugarin Vera, Burnik Vlado, Dekič Erna, Demšar Pavle, Dimnik Ludvig, Domazetovič Olga, Drobil inž. Marcel,

Fabjan Anton, Ferme Mihael, Furlan Rada, Gabrovšek Josip, Girzl Ludvig, Hötzl Marija, Hötzl Gerta, Ilc Vilma, Jelenič Jakob, Janša Ivan, Kalita Ivana, Knaus Tonči, Knežević Rozi, Kokl Julijan, Križaj Marjana,

Lebedev Pepca, Lisac Ludvik, Lukič Aleksander, Manea štefica, Markovič S. Živojin, Naumovič Mici, Nemec dr. Pepi, Nešič Stanimir, Nikolič Zora, Odar Marija, Ostojič Mici,

Pipan Slavko, Pirnat Tončka, Popovič Milica, Popovitsch Dragana, Potočnik Tinca, Presečnik Alojzij, Rajšp Rezi, Repič Anton, Rihar Vinko, Schreiner Matija, Stanojevič Leposava, Starc Gracijana, Stojanovič Zagorka, Šere Friderik, Šimčič Franc, Štrajhar inž. France, Štraus Anton, Taranovska Marija, Tavčar Albin, Topolski Zlatko, Trepo Neža, Turk Leopold, Turudič Dragica, Usar Justi, Vadnjal Ivanka, Verderber Franc, Višnjič Angela, Virant Ratislav, Vončina Viktor,

Zaninivic Djuro, Zorko Jože, Zupanc Marija, Zweibrot Priska, Žurbi Jože.

Poizvedovalnemu Oddelku Rdečega križa je darovala rodbina Weibl 200 din namesto cvetja na grob blagopokojne Ane Zajčeve, gospa Ravnikarjeva Danica pa je darovala 100 din namesto cvetja na grob gospe Sunara Ane.

Madžarski Rdeči križ iz Budimpešte nam v svojem dopisu z dne 11. VI. 1941 sporoča, da so izpustili domov vse vojake slovenske narodnosti. V kolikor se še niso vrnili, bodo izpuščeni v najkrajšem času.

Italijanski tečaj

XLIII.

22. lekcija. Lezione ventiduèsima.
Čas. Il tempo che passa II.

Un mese ha trenta o trentun giorno (giorni trenta o trentuno) Febbraio solo ha ventòtto giorni, in un anno bisestile febbraio ha ventinòve giorni, questo mese ha dunque ogni quattro anni un giorno di più. Un mese ha quattro settimane, una settimana ha sètte giorni. I nomi dei giorni della settimana sòno: la doménica, il lunedì, il martedì, il mercoledì, il giovedì, il venerdì, il sàbato. La doménica è un giorno di fèsta od un giorno festivo e quindi un giorno di ripòso, mentre gli altri sòno giorni di lavoro. Durante un anno vi sòno molti giorni di fèsta. Ci sòno delle fèste che càdono sèmpre nello stesso giorno, queste sòno feste immòbili, mentre le altre sono mòbili.

Che giorno è òggi? Oggi è sàbato, ièri èra venerdì, domani sarà doménica. Di che giorno viène la tua fèsta? Di giovedì. In che giorno cade la Pasqua quest'anno? Quest'anno la Pasqua cade nel trédici (del mese) d'aprile.

Vocàboli.

Ogni quattro anni vsako četrto leto, ogni tre giorni vsak tretji dan, ogni due giorni=di due giorni l'uno vsak drugi dan, la settimana teden, la doménica nedelja itd., la fèsta praznik, god, il ripòso počitek, il lavoro delo, un giorno di fèsta praznik, un giorno di lavoro delavnik, durante med, càdere pasti, ièri l'altro — ièri — òggi — domani — posdomani predvčeranjem — včeraj — danes — jutri — pojutrišnjem, mòbile premičen, immòbile nepremičen, di che giorno viène=in che giorno cade na kakšen dan pade, la Pasqua velika noč, quest'anno letos.

Nùmeri cardinali.

101	centuno	1100	mille e cènto
102	centodue	2000	duemila, dumila
108	centòtto	10000	diecimila
180	centottanta	20000	ventimila
200	duecènto	100000	centomila
300	trecènto	1000000	un milione
600	seicènto (secènto)	2000000	due milioni
1000	mille		un miliardo=mille milioni.
1001	mille uno, -a		

V slovenščini rečemo: štirje vojaki, toda: pet vojakov, šest vojakov itd., to se pravi, da v slovenščini števniki od pet dalje veljajo za samostalnike in stoji samostalnik za njimi v rodilniku (2. sklonu). V italijanščini so pa števniki do milijona pridevniki, za njimi ne stoji predlog »di«, dvesto vojakov: duecento soldati (kot bi rekel: dvesto vojaki), šele od milijona dalje stoji »di«: un milione di soldati.

Pòco, molto.

Ista razlika kakor med slovenskimi in italijanskimi števniki je tudi med naslednjimi nedoločnimi zaimki: pòco malo, meno manj, il meno najmanj, molto mnogo, più več, il più največ, parecchi (mn.) precej, tròppo preveč, tanto toliko, quanto koliko, kolikor n. pr. jaz imam mnogo knjig, ti imaš več knjig, on ima največ knjig=io ho molti libri, tu hai più libri (di me), egli ha il più libri. Jedel sem preveč juhe=ho mangiato tròppa minèstra, na vrtu je toliko jablan kolikor hrušk=nel giardino ci sòno tanti pomi quanti peri, kupili smo precej knjig=abbiamo comprato parecchi libri. Pozor: un pòco di pane, di latte, nekoliko kruha, mleka; pòco latte malo mleka.

Dve dobri nogometni tekmi

Jutri dopoldne pri Hermesu, popoldne na igr. Ljubljane na vojaškem in diplomatskem področju

Kakor smo že včeraj napovedali, bodo jutri v pokalnem tekmovanju SNZ igrali prvi dve važnejši tekmi, in sicer obe srečanji v polfinalu, za katerega so se izmed 11 ljubljanskih klubov kvalificirali zadnji štirje, in sicer Hermes in Slavija ter Mars in Ljubljana.

Vsa ta štiri moštva so prišla do tega prvega uspeha po precej različnih potih. Najdaljšo med njimi je imela Ljubljana, ki je morala do tod odigrati štiri tekme v celoti, medtem ko je bila ta naloga za Hermesa vsaj časovno nekoliko lažja, ker je njegov zadnji nasprotnik v povratni tekmi II. kola sredi drugega polčasa odstopil. Mars in Slavija sta do semifinala odigrala vsak samo po dve tekmi, vendar je bila njuna usoda prav do zadnjega negotova. Marsovci so v prvem srečanju proti Mostam izvili samo remis, enajstorica Slavije pa je bila v prvem dvoboju z Grafiko celo poražena. V reprizah se je potem za oba izteklo srečno...

Nogometna zveza je jutrišnji spored razdelila takole:

Hermes — Slavija

Po nastopih v dosedanjih tekmah, ki sta jih s precej različnimi izidi opravila jutrišnja nasprotnika, že lahko s precejšnjo gotovostjo sklepamo, za katerega izmed obeh je ta bitka skoraj dobljena. Kljub temu pa Hermes nikakor ne bi smel podcenjevati svojega nasprotnika, ker so se pri Slaviji v teh dveh tekmah pokazali zelo borbeni in ambiciozni ter bodo gotovo skušali nuditi tudi jutrišnjemu nasprotniku čim več odpora. Tekma bo prav gotovo zanimiva.

Začne se ob 10. na stadionu Hermesa.

Mars — Ljubljana

Zvečer ob 18. se bosta na igrišču Ljubljane sestali dve naši najbolj izraziti enajstorici — v prvi tekmi iz polfinala za pokal SNZ. Mars je po hudi borbi izločil svojega prvega partnerja SK Moste, jutri pa mora na teren proti vse bolj podkovanemu moštvu. Brez dvoma je, da bosta obe moštvi vložili ves trud za dosego uspeha in bodo gledalci to pot prišli na račun. Obe moštvi sta v dobri kondiciji in sta v treningu ves čas, odkar so spet oživela naša igrišča, tako da ni lahko reči, komu bo laže doseči prvi uspeh.

V predtekmi ob 16.45 bosta nastopili dve juniorski moštvi (Slavije in Ljubljane) — za prvenstvo.

SK Ilirija (bivša nogometna sekcija): Ker igramo prijateljsko tekmo z bivšimi igralci Primorja, prosimo da se javijo na trening v ponedeljek 23. t. m. ob 17. na stadionu gg.: Malič, Berglez, Svetic, Žitnik, dr. Varšek, Untereiter, Rihar, Lah Sandi in Vili, Grintal, Dobrlet, Čevder, Eržen, Strehovec.

SK. Svoboda. I. moštvo igra jutri na turnirju Most, zato naj bodo vsi igralci ob 15.30 na njihovem igrišču.

ŽSK Hermes (nog. sekcija): Za jutrišnje tekme I. moštva in juniorjev so postave moštev razvidne z oglasne deske pred stadionom.

V Mostah imajo dva pokala

Igrišče Most bo jutri zopet oživelo. Domači klub bo priredil pokalni turnir, na katerem bodo razen prireditelja igrali še vojaško moštvo, Svoboda in Grafika. Za zmagovalce turnirja je prireditelj razpisal dva pokala. Pari pa so razdeljeni takole:

ob 15.: Grafika—vojaška reprezentanca, ob 16.10 Moste—Svoboda, ob 17.20 premaganca iz prvih tekem za tolažilno darilo in ob 18.30 zmagovalca iz prvih tekem za glavni pokal.

Imena nastopajočih klubov in razvrstitev nasprotnikov jamčijo, da bodo tekme ne samo v finalu kakor je to običajno na pokalnih turnirjih temveč že v samem začetku zelo zanimive. Višek prireditve bo vsekakor nastop vojaške reprezentance, v kateri bodo nastopili tudi nekateri zelo dobri igralci, ki so zdaj v uniformah v našem mestu.

Naše gledališče

DRAMA:
Začetek ob 19.30 uri

Sobota, 21. junija: Lepa Vida. Izven. Cene od 14 din navzdol.
Nedelja, 22. junija: ob 19.30: Cigani. Izven. Cene od 14 din navzdol.
Ponedeljek, 23.: Via mala. Izven. Cene od 20 din navzdol. Igrala bo skupina mariborskih slovenskih igralcev.

OPERA:
Začetek ob 19. uri

Sobota, 21.: Figarova svatba. Izven. Cene od 30 din navzdol.
Nedelja, 22.: Carmen. Izven. Gostovanje altistke Elze Karlovčeve.
Ponedeljek, 23.: Recitacijski večer italijanske in slovenske poezije. Izven.

MRAKOVO GLEDALIŠČE
Frančiškanska dvorana

Sobota, 21. junija: ob 20. uri: »Sinovi Starega Rimljana«. Četrtič. — Prodaja vstopnic od 10. do 13. in od 15. do 17. ure pri blagajni pred dvorano.

Tri izvrstno obiskane predstave in veliko zanimanje, ki vlada za današnjo predstavo je dokaz nenavadnega uspeha tega največjega Mrakovega dela. (—)

Umrla je naša dobra tovarišica

Marija Čerček, roj. Zupan

uradnica splošne bolnice v Ljubljani

Pokojnico bomo spremili na zadnji poti v nedeljo 22. t. m. ob 17. uri iz kapelice sv. Andreja na Žalah na pokopališče k Sv. Križu.

Nameščenci splošne bolnišnice

Mali oglasi

Službo dobi

Iščem postrežnico
za dnevno od 13. do 16. ure. Vprašati: Tyrševa c., Poštni dom, II. nadstr.
11569-1

Sprejmemo takoj
prvovrstnega mehanika in ključavničarja proti dobremu plačilu. Generator delavnica, Tyrševa 13.
11562-1

Frizerko
dobro moč, sprejmem takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sigurna delavka«.
11574-1

Službe išče

Uradnica
s 15 letno prakso, vešča slovenščine, srbohrvaščine, nemščine, knjigovodstva, stroj. pisja itd. išče službo uradnice, blagajničarke ali prodajalke. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Lepa izpričevala in skromna«.
11513-2

Trgov. sotrudnik
pošten, s prakso, verziran manufakture, konfekcije galanterije, vešč nemškega jezika, samski, prosi namestitve proti voljni plači — gre isto samo za začasno pomožno moč ali vzame isto kako primerno mesto. Borko, Vegova 8.

Prodam

Zobnih krtačk
higijenskih, prodam takoj večjo množino. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
11586-6

Kupim

VSAKOVRSTNO
ZLATO
SREBRO - PLATINO
BRILJANTE
SMARAGDE SAFIRJE RUBINE
BISERE I.T.D. STARINSKE
NAKITE TER UMETNINE
PO NAJVIŠJIH CENAH
STARA TVRDKA
Jos. EBERLE
LJUBLJANA, TYRŠEVA 2
HOTEL SLON

Staro pohištvo
vsakovrstno, posteljnino, slike in vse drugo stalno kupuje Golob Marija, Gallusovo nabrežje 29.
11572-7

Pohištvo

Pohištvo
dobro ohranjeno naprodaj po nizki ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
11542-12

Spalno otomano
kuhinjo, spalnico kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Otomana«.
11550-12

Spalnico
malo rabljeno iz mehkega lesa, lakirano poceni proda mizarstvo Gluhak, Brezovica. Ogleda se v zalogi: Ljubljana, Florjanska 19.
11553-12

Stanovanja

3-sobno stanovanje
s pritiklinami, iščem. Cena do 900 din. Za prvi julij ali 1. avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »900«.
11548-21a

Sobo odda

Lepo sobo
s souporabo kopalnice oddam dvema ev. eni solidni osebi. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
11571-23

V centru mesta
oddam veliko lepo sončno sobo v I. nastr. s souporabo kopalnice in telefona. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
11559-23

Sobe išče

Svetlo, veliko sobo
nameščeno, pri solidni stranki, išče gospod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Stalno«.
11551-23a

Avto, moto

Poltovorni avto
nosilnost 1000 kg, kot v novem stanju, z novimi gumami, predelan na pogon z ogljem, naprodaj za din 38.000. Generator delavnica Tyrševa 13 (Figovec, levo dvorišče).
11564-10

Kupimo
stare osebne in tovorne avtomobile. Plačamo visoko ceno. Generator delavnica, Tyrševa 13 (Figovec, levo dvorišče).
11561-10

Avto limuzino
6 cilindrov, tipa 1935, gume in avto v dobrem stanju, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
11545-10

Motor
z dvema prikolicama (dobavno in luksuzno) zelo dobro ohranjen, z generatorjem (pogon z lesnim ogljem) zelo ugodno naprodaj. Generator delavnica, Tyrševa 13 (Figovec, levo dvorišče).
11563-10

Lokali

Skladišče
prostorno, suho in svetlo, iščem, po možnosti v sredini mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Pijače v steklenici«.
11583-19

Lokal
prostoren, za trgovino ali obrt takoj oddam z enosobnim stanovanjem. Ogledati od 15. do 16. ure na Celovški cesti 49.
11546-21

Kapital

Kapital naložite
sigurno v blago. Podrobnejše informacije in naslov v ogl. odd. Jutra.
11584-16

Posest

•REALITETA•
posestna posredovalnica v Ljubljani je samo v PREŠERNOVI ULICI 54 Nasproti glavne pošte Telefon 44 - 20

Kupim takoj
hišo v Ljubljani ali okolici. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Plačam takoj 16«.
11580-20

Stroji

Pisalni stroj
v kovčegu še popolnoma nov, najnovejši model prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
11585-29

Informacije

500 din nagrade
dobi, kdor izsledi skoraj novo moško kolo z dinamo znamke Dürkopp, evid. št. 193107. Kolesa so kromasta z modro črto po sredini, v ostalem je modre barve s tovarniško številko 1769002. Ukradeno je bilo 19. t. m. dopoldne iz dvorišča Kresije. Sporočiti na ogl. odd. Jutra pod »Dobra nagrada«.
11543-31

V Beograd in Zagreb
grem 25. t. m. Pošto in naročila sprejemam vsak dan. Sv. Petra c. 91.
11556-31

Izgubljeno

Urica
katera je bila vzeta na Iliriji poleg tuša, na strehi. Opozarja se oseba, da jo vrne takoj pri blagajni na Iliriji.
11560-28

Iz avtomobila je izginila
rumena aktovka z važnimi dokumenti, ki so za drugega brez vrednosti. Aktovka se lahko obdrži, dokumenti pa naj se vrnejo proti nagradi: Tehna, — Ljubljana, Mestni trg 25/I, Poštni predal 307.
11552-28

Nalivno pero
zamenjano v četrtek dopoldan na sodniji, prosim, naj se vrne. Wolfova ul. 10/III. prvo stopnišče.
11547-28

KLISEJE
ENO IN VEČBARVNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ŠT. 23

Vsakovrstni prevozi SEMENIČ
Privoz 13
Telefon 36-92

CERCASI RAPPRESENTANTI introdotti magliere-affini. Scrivere FIMAP, Prato (Toscana).

IŠČEMO ZASTOPNIKE uvedene v stroki trikotaže in podobnega blaga. Naslov: FIMAP, Prato (Toscana).

Stabilimento produttore di importante pigmento per colori, vernici ecc.
cerca agente
introdottissimo. — Scrivere dettagliamente a: Cassetta 110 A Unione Pubblicita Italiana — Torino.

Tovarna važnega pigmenta za barve, firneže itd.
išče agenta
popolnoma uvedenega. Ponudbe s podrobnimi podatki na: Poštni predal 110 A — Unione Pubblicita Italiana — Torino.

NUMISMATICA
Acquisto monete antiche e intere colezioni ai piu alti prezzi. Inviate offerte alla Casa P. & P. Santamaria, Piazza di Spagna 35, Roma.
Kupujem star denar in cele zbirke po najvišjih cenah. Pošljite ponudbe na naslov: Casa P. & P. Santamaria, Piazza di Spagna 35, Roma.

! Inserati v „Jutru" imajo velik uspeh !

Obnavljajte naročnino

A. T. I. L. A. TORINO, via Pesaro 48
Industria biancheria uomo cerca introdotto RAPPRESENTANTE.
Industrija moškega perila išče uvedenega ZASTOPNIKA.

GRADO

l'isola della sabbia d'oro
(Prov. di Trieste)
Spiaggia ideale per famiglie e bambini.
Impianti curativi unici in Europa.
TERME MARINE
Bagni caldi d'acqua marina
Bagni di mare all'acido carbonico. Bagni di schiuma al zotofoan. Inalazioni. Nebulizzazioni. Irrigazioni.
SOLARIUM
Bagni di sole e di sabbia.
Tutte le cure sotto sorveglianza medica.
Riduzioni ferroviarie del 50 percento.
Informazioni:

Otok zlatega peska
(Tržaška pokrajina)
Idealna plaža za družine in otroke. V Evropi edinstvene negovalne naprave
MORSKE TERME
Tople morske kopeli. Morske kopeli z ogljikovo kislino. Kopeli v zotofoanski peni. Inhalacije, parne kopeli, grgranje.
SOLARIJ
Sončne kopeli, kopeli v pesku.
Vsa nega pod zdravniškim nadzorstvom.
50odstotni železniški popusti.
Informacije:

ENTE PROVINCIALE PER IL TURISMO - TRIESTE
AZIENDA AUTONOMA DI SOGGIORNO - GRADO
a Lubiana — Ufficio CIT, Tyrševa 11.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

†

Materinstvu na oltar je položila svoje mlado življenje naša nadvse ljubljena žena, zlata mamica, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Čerček Marija, roj. Zupan
žena profesorja

previdena s tolažili svete vere.

Na zadnji poti jo bomo spremili v nedeljo, dne 22. junija 1941 ob 5. uri popoldne z žal — kapele sv. Andreja — k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 20. junija 1941.

Globoko žalujoči
EDVARD — mož; ANDREJ — sinček
in ostali domači.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

†

UMRL MI JE MOJ NADVSE LJUBLJENI MOŽ, BRAT, STRIC IN SVAK, GOSPOD

BEBER ANTON

V ČETRTEK 19. T. M.

NA ZADNJI POTI GA SPREMIMO V SOBOTO 21. JUNIJA 1941 OB ½3. URI POPOLDNE Z ŽAL — KAPELE SV. ANTONA K SV. KRIŽU

LJUBLJANA — FOREST CITY DNE 19. JUNIJA 1941.

GLOBOKA ŽALUJOČA ŽENA
MARIJA

BANCA COMMERCIALE ITALIANA

CAPITALE
L. 700.000.000'-

GLAVNICA
L. 700.000.000'-

RISERVA
L. 165.000.000'-

REZERVA
L. 165.000.000'-

BANCA DI INTERESSE NAZIONALE
BANKA OBČE NARODNEGA ZNAČAJA

E. Salgari: 35

BOJ ZA MOMPRACEM

Pustolovski roman

Pod mojim varstvom ste, milord.«

»Veste, kaj se je zgodilo v zalivu?«

»Kako mislite, milord?«

»Zasegli so mi jahto.«

»Kdo se je drznil to storiti?« je vprašal sultan in grozeče vrgel oči po ministrih.

»Tisti, ki po vseh ulicah kriči, da sem mu potopil ladjo.«

»Kdo mu je pomagal?«

»Nekaj topničark, ki so prišle, kakor kaže iz Labuana.«

»Tam menda vedo, da imam na vodah svojega zaliva samo jaz besedo in da ne sme brez mojega dovoljenja nihče ničesar ukreniti.«

»Najbrže so pozabili, visokost,« je Yanez odvrnil.

»Kadar postane v naši deželi kdo nadležen, milord, mu poženemo svinčenko v glavo.«

»Kaj mi torej svetujete?«

»Počakajte ga v gozdu, zamenjajte ga z orangutanom in ga ustrelite,« je rekel sultan. »Drevi vam dam priliko, da se za zmerom odkrižate te pijavke.«

»Govorite razločneje, visokost,« je rekel Yanez, srdito streljaje z očmi po dvorjanih, ki so se zasmehljivo muzali.

»Pravim, da ga ubijte.«

»Torej mi priporočate zavratni umor, visokost,« je Yanez odvrnil.

»Kdor izgubi življenje v gozdu, ostane tam za zmerom. Ljudje se niso še nikoli potrudili, da bi našli ponesrečenega lovca.

Glejte samo, da ga dobro zadenete, milord, ko se vam ponudi priložnost.

Moji gonjači so odkrili spalnico slona-samotarja, ki je hodil za čredo. Zdaj ga bomo lovili.

Pomirite se, milord, in obedujte z menoj.«

Pred šotorom je gorel ogenj, okrog katerega so se širile slastne vonjave.

»Ali se vam ta lov ne zdi nekoliko sumljiv?« je Nizozemka vprašala Yaneza, ko sta po kosilu zapustila šotor.

»Da in ne,« je Yanez odvrnil. »Sicer pa ne pojdemo sami, in če nas kdo napade, bomo znali braniti svoje glave.«

»Počakajte, da se spusti malajski tiger s Kristalnih gorá,« je rekel Kanamuri. »Brez njega ne moremo bogvekaj opraviti.«

»Dva sla sem mu že poslal, s prošnjo, naj se podviza.«

Sultan je po Yanezovem odhodu nekaj minut počakal, nato pa je dal zapreti vhod, tako da ni mogel nihče videti, kaj se godi v notranjščini šotora.

Prižgal je plamenico in lahno udaril po gongu.

Naslednji hip je stopil nekdo v šotor. Bil je John Foster, ki je bil prisegel, da se maščuje za potopitev svoje ladje.

»Sama sva,« je rekel sultan. »Mirno lahko govoriva. Nihče naju ne sliši, kajti okrog šotora sem ukazal postaviti straže.«

»Dali ste me poklicati,« je rekel John Foster.

»Mar bi rekel, da sem vas dal poiskati. Šele pred nekaj urami sem zvedel, da ste v mojem taborišču.«

»Nisem se hotel kazati,« je odvrnil Anglež, »saj vem, da od vas ne smem pričakovati zaščite.«

»Čemu ste prišli semkaj?«

»Da se maščujem! je odvrnil kapitan in zaškripal z zobmi.

»Ne ganem se odtod, dokler ne ubijem pustolovca, ki je kriv, da je v vaši državi vse narobe.«

»Tedaj ne verjamete, da bi bil angleški poslanik?«

»Ne, visokost.«

»Toda njegove poverilne listine so bile docela v redu.«

»Ukradel jih je.«

»Tako pravite vi. A kako hočete dokazati? Nerad bi se zameril Angliji, kajti ta bi mi utegnila vzeti deželo. Kaj mislite storiti, sir?«

»Storiti hočem tega človeka neškodljivega, preden vas pahne v hude nevarnosti.«

»Vidim, da veste več, nego ste voljni povedati,« je sultan odvrnil. »Kdaj ste krenili z obale?«

»Nekaj ur pred polnočjo. Eden vaših gonjačev me je vodil.«

»Ali se res v moji prestolnici pripravlja punt?«

»Vse prebivalstvo je videti nemirno.«

»To je delo prekletih Kitajcev!« je rekel sultan. »Vem, da bi me radi vrgli s prestola. Moral bom razdejati kitajsko četrt, kakor že nekoč pred petindvajsetimi leti.«

»Ta čas, ko ste vi na lovu, ve v Varauniju vsak človek, da pripravljajo Kitajci upor.«

»Moji vojaki bodo tem rumenim papigam že posvetili,« je sultan odvrnil. »Saj nimajo strelnega orožja.«

»Nemara se motite, visokost. Na svoje oči sem videl, kako so z jahte odvažali velike zaboje, v katerih so bile očitno puške.«

»Kam so jih odvažali?« je srdito poskočil sultan.

»V kitajsko četrt,« je odvrnil John Foster.

»Kaj mi svetujete?« je vprašal sultan, ki je nemirno hodil sem in tja.

»Moja ministra sta mi povedala isto kakor vi.«

»Spravite tega človeka s poti!«

»Sovražite ga, ker vam je, kakor trdite, potopil ladjo. Zakaj ga niste dali že v Varauniju umoriti?«

»Poskušal sem, visokost, pa mi je vsakikrat spodletelo.«

»Samo zato, ker si niste izbrali pravega trenutka. Ako se hočete pustolovcu maščevati, ne da bi se sami izpostavili nevarnosti, sem vam voljan pomagati.«

»Vi, visokost?« je vzkliknil John Foster. »Torej ga ne ščitite več?«

»Priznati moram, da se ga začenjam bati. Kar vesel bi bil, če bi se našel pogumen in odločen človek, ki bi ga spravil s poti.«

»Na voljo sem vam. Kje je ta milord?«

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanko Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.